

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ อันเป็นผลของสารสื่อที่ทำให้
เกิดความกลัว และความเชื่ออำนาจในตน

ปริญญานิพนธ์

ของ

ทัศนา โฉมดี

หอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2518

คณะกรรมการประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากฎหลักสูตรปัญหาการศึกษาหาบันทึกของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

.....*ประจักษ์*..... ประธาน

.....*สมชาย*..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน และอาจารย์ ประไพศรี อยู่ทวี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผอ.วอจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการอาจารย์ สนิท หอมแย้ม และคณะอาจารย์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดสิงหราชพิทยาคม ที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อและช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการทดลองและเก็บข้อมูลสำหรับการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณ นิสิตจิตวิทยาสังคมชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2517 ทุกคน คุณ ประสงค์ สุริยมนาภาส พี่ๆ และเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้ช่วยเหลือในด้านต่างๆ สำหรับการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ทัศนา โฉมดี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	✕ แยกการสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
	✕ รุ้กลุ่ม หมายของการทดลอง	12
	✕ ความสำคัญของการทดลอง	12
	✕ นิยามปฏิบัติการ	13
	แบบแผนการทดลอง	14
	สมมุติฐานในการทดลอง	14
2	วิธีดำเนินการทดลอง	15
	กลุ่มตัวอย่าง	15
	เครื่องมือประกอบการทดลอง	15
	วิธีดำเนินการและคำแนะนำในการทดลอง	18
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
	การตรวจสอบการจักรกระทำกับตัวแปรอิสระ	20
	การตรวจสอบผลการสุ่มกณะผู้ทดลอง เขากลุ่มทดลอง และ	
	กลุ่มควบคุม	21
	✕ การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	22
4	สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	32
	✕ สรุปและอภิปรายผลการทดลอง	32
	ขอเสนอแนะ	36
	บรรณานุกรม	38
	ภาคผนวก	41

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความถูกต้องของทัศนคติ จากบุคคลที่ใช้อ่านาจรภายนอก และบุคคลที่ใช้อ่านาจรภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวมาก สารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง และ สารสื่อที่เป็นกลาง	23
2.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างของทัศนคติ จากบุคคลที่มีความรู้ในเรื่องประชากรและการคุมกำเนิดมากและน้อย เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวต่างกัน	28
3.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างของทัศนคติ จากบุคคลที่มีความวิตกกังวลมากและน้อย เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนัก ตัวต่างกัน	29

บัญชีภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1. แสดงความแตกต่าง ของการ เปลี่ยนทัศนคติ ระหว่างกลุ่มผู้ถูกทดลองที่ได้รับสารสื่อที่น้ำกลั้วต่างกัน 3 ประเภท	24
2. แสดงความแตกต่างของการ เปลี่ยนทัศนคติในกลุ่มปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลิกภาพที่แตกต่างกัน และสารสื่อที่น้ำกลั้วต่างกัน	25
3. แสดงความแตกต่างของการ เปลี่ยนทัศนคติในกลุ่มปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่มีความวิตกกังวลต่างกัน และสารสื่อที่น้ำกลั้วต่างกัน	30

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นภายในสังคม แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ ขึ้นกับการที่สมาชิกในสังคมนั้นสามารถปรับตัวปรับใจให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้เพียงใด ถ้าบุคคลสามารถเปลี่ยนความคิดเห็นให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ได้ การพัฒนาประเทศก็จะดำเนินไปอย่างราบรื่นและไฉไล ดังนั้นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการพัฒนาประเทศจะต้องคำนึงถึงก็คือ การพยายามเปลี่ยนเปลี่ยนความคิดเห็นหรือทัศนคติของสมาชิกในสังคมให้มาเห็นด้วยและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ นั้นด้วยความสมัครใจ จึงควรจะต้องศึกษาทบทวนว่า สมาชิกที่เกี่ยวข้องของเป็นบุคคลประเภทใด วิธีการใดเหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้นเปลี่ยนทัศนคติตามที่รัฐบาลได้วางนโยบายไว้ ซึ่งถ้าสามารถเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนส่วนใหญ่ได้ตามที่ต้องการแล้ว รัฐบาลก็จะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้มากมาย เช่น แก้ไขปัญหาประชากรที่เพิ่มขึ้นในอัตราสูง อันเป็นปัญหาที่หลาย ๆ ประเทศประสบอยู่ในขณะนี้ หรือปัญหาเกี่ยวกับภัยอันตรายที่จะได้รับจากสารเป็นพิษที่ออกมาจากโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งรัฐบาลจะแก้ไขได้สำเร็จหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับความรู้ ทัศนคติหรือความคิดเห็นของประชาชนว่าเห็นด้วยกับนโยบาย ค่าชักชวนหรือค่าเตือน ค่าชอรองของเจ้าหน้าที่รัฐบาลหรือไม่ วิธีการหนึ่งที่ใช้ในการแก้ปัญหาคือ การพยายามชักจูงใจโดยใช้เอกสาร เพื่อบอกกล่าว หรือใช้บทความกระตุ้นให้ประชาชนรู้ถึงภัยอันตรายที่จะได้รับ และช่วยกันปฏิบัติตาม แต่การรับรู้ของแต่ละคนไม่เท่าเทียมกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นสารสื่อ (communication) อย่างเดียวกัน เช่น บางคนได้รับบทความชักจูงใจในแบบธรรมดา ก็พร้อมที่จะเปลี่ยนใจมาเห็นด้วยหรือคล้อยตามการชักจูงนั้น ขณะที่บางคนยังรู้สึกเฉย ๆ ไม่ยอมเปลี่ยนทัศนคติหรือความคิดเห็นดั้งเดิม แต่บางคนจะต้องได้รับสารสื่อชนิดที่กระตุ้นจิตใจอย่างรุนแรง จึงจะเห็นด้วยหรือปฏิบัติตาม ขณะที่คนอีกกลุ่มหนึ่งจะปฏิบัติตามเมื่อได้รับสารสื่อที่กระตุ้นจิตใจในระดับปานกลางเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual difference) ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงทุกครั้งที่มีการวิจัยทางจิตวิทยา ดังนั้นในการศึกษาอิทธิพลของการใช้สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัว (fear communication) ที่มีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติครั้งนี้ จึงควรศึกษาลักษณะของสารสื่อ และลักษณะของผู้นับรับสารสื่อนั้นไปพร้อม ๆ กันด้วย

ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลมีหลายประเภท แต่ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติการปรับปรุงตนเอง หรือการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นนั้น คือ ความเชื่อในความมีอำนาจหรือไร้อำนาจของตน ในการที่จะควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตน บุคลิกภาพชนิดนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ บุคลิกภาพแบบเชื่ออำนาจภายนอก (external control) และ บุคลิกภาพแบบเชื่ออำนาจภายใน (internal control) ฉะนั้นวิธีการที่จะนำมากระตุ้นให้คนเหล่านี้เปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือความคิดเห็นจึงต้องแตกต่างกันด้วย แล้วทว่าวิธีการใดจะเหมาะสมกับบุคลิกภาพแบบใด จึงจะทำให้ผู้ได้รับสารสื่อทรมาค่อยตามการชักจูงนั้น

ตามปกติเมื่อบุคคลได้รับทราบเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขัดกับความเชื่อดั้งเดิม หรือความคิดเห็นหรือทัศนคติแล้ว เขาย่อมจะเกิดความคับข้องใจหรือความวิตกกังวล ซึ่งอาจมากหรือน้อยแตกต่างกัน ทำให้ต้องหาทางปรับตัว เฮิร์ชและไซลม (Hersch and Scheibe, 1967) และวัตสัน (Watson, 1967) กล่าวสอดคล้องกันว่า เมื่อบุคคลประสบความคับข้องใจหรือวิตกกังวล เขาจะพยายามหาทางปรับตัว ซึ่งทำได้ 2 ทาง คือ ทำตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางหนึ่ง อีกทางหนึ่งคือหาทางหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์ นักวิจัยทั้งสองกลุ่มนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายนอก และบุคคลที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายใน พบว่า ในสถานการณ์ทั่วไปพวกเชื่ออำนาจภายนอกมีความวิตกกังวลมากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายใน และยังมีแนวโน้มว่าจะพยายามหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์ที่ตนกำลังประสบอยู่อีกด้วย แต่ถ้ายู่ในสถานการณ์ที่ถูกข่มขู่หรือถูกทรมาน แฟร์สและพวก (Phares, et.al., 1968) ศึกษาได้ผลซึ่งขัดกับวัตสัน กล่าวคือพบว่า บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก จะปัดความวิตกกังวลออกไปจากความรู้สึกของตนมากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายในตนเอง ทั้งนี้เป็นเพราะบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก สามารถให้เหตุผลว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นอยู่นอกอำนาจควบคุมของเขา เขาไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในเหตุการณ์นั้น คนเหล่านี้ยังลืมเหตุการณ์ทางด้านลบได้มากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายในตน ซึ่งเป็นพวกที่พยายามแสวงหาโอกาสที่จะปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อแก้ไขสถานการณ์ให้สำเร็จลุล่วงไป ในขณะที่พวกเชื่ออำนาจภายนอกรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่า เขาไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมทางธรรมชาติได้เลย

การให้ข้อสนเทศ เพื่อให้บุคคลเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นหรือทัศนคตินั้น จึงคาดหวังได้ว่าจะได้รับความสนใจจากพวกที่เชื่ออำนาจภายในตนมากกว่าพวกที่เชื่ออำนาจภายนอกตน เพราะพวกนี้เต็มใจจะเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ มากกว่า เป็นบุคคลที่ชอบแสวงหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง

ในอนาคต และใช้เหตุผลในการกระทำมากกว่า นอกจากนี้เมื่อได้รับรู้เรื่องใดไปแล้ว มักจะเก็บจำ และระลึกถึงเรื่องนั้นได้ดีกว่า จึงมีโอกาสปฏิบัติตามสิ่งที่รับรู้มาได้มากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายนอก และเนื่องจากพวกนี้มีความกระตือรือร้นที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ของสังคมอยู่แล้ว ประกอบกับมีความรู้สึกว่าคุณควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสภาพของสังคม จึงมีการกระทำในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ตามที่ใคร่รับรู้มาเสมอ ๆ ถึงแม้ว่าการกระทำในระยะแรก ๆ จะไม่ตรงกับทัศนคติของตนเอง แต่ภายหลังเขาจะค่อย ๆ เปลี่ยนทัศนคติมาให้ตรงกับการกระทำของเขาเสีย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างความคิดกับการกระทำ ซึ่งตามทฤษฎีของ เฟสติ้งเจอร์ (Festinger, 1957) มีว่า การกระทำใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติหรือความเชื่อกำลังเดิม และบุคคลเกิดความขัดแย้งในใจในเรื่องนั้น เขาจะเปลี่ยนทัศนคติหรือความคิดให้ใหม่ให้ตรงกับการกระทำของตน เพื่อลดความขัดแย้งนั้น

★ จะเห็นว่าการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลนั้น จะเกิดขึ้นเมื่อสามารถทำให้บุคคลยอมปฏิบัติตามก่อน นั่นคือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในตัวบุคคลและในสังคม ซึ่งมีวิธีการต่าง ๆ มากมาย เช่น การโฆษณาชวนเชื่อ การชักจูงใจ การให้สิ่งจางรางวัล การขู่ข่ม การใช้สื่อสารมวลชนเพื่อชักจูงในลักษณะต่าง ๆ เช่น ชักชวนเพื่อให้คล้อยตาม หรือใช้สารสื่อที่กระตุ้นให้เกิดความกลัวในอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามแล้วแต่กรณี เป็นต้น ในเรื่องนี้ บายร์น (Byrne, 1966) กล่าวว่า วิธีการใช้สารสื่อเพื่อชักจูงใจแบบต่าง ๆ นั้น ที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ การใช้สารสื่อที่กระตุ้นให้เกิดความกลัวหรือความวิตกกังวล โดยใช้เสียง, ข้อความ, ภาพหรือทั้งเสียง ข้อความและภาพประกอบกัน อันจะทำให้เกิดความน่ากลัวมากหรือน้อยแตกต่างกันออกไป สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลที่ได้รับสารสื่อเหล่านั้นแตกต่างกัน ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้กับคนไทย และเนื่องจากเห็นว่า ปัจจุบันหลาย ๆ ประเทศกำลังประสบปัญหาการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างมากมาย แต่ละประเทศจึงมีนโยบายให้ประชาชนคุมกำเนิด แต่ปรากฏว่ามีหลายคนไม่เห็นด้วย เพราะมีความเชื่อในเรื่องนี้ต่างกัน ดังนั้นถ้าให้ประชาชนเหล่านี้ได้รับรู้ปัญหาต่าง ๆ จากสารสื่อ ซึ่งกระตุ้นให้พวกเขาเกิดความกลัวในอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนจากการไม่ยอมคุมกำเนิด เขาอาจจะเปลี่ยนทัศนคติมาเห็นด้วยกับการคุมกำเนิดก็ได้ และเนื่องจากมีความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวคือ มีบุคคลที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายนอกและเชื่ออำนาจภายใน จึงทำให้ต้องใช้สารสื่อที่มีระดับความรุนแรงของเนื้อหาแตกต่างกันด้วย และเพื่อให้ทราบแน่ว่าบุคคลประเภทใดควรใช้สารสื่อที่มีความน่ากลัวระดับใดในเรื่องเดียวกันนี้ จึงขอนำมาศึกษาทดลองโดยเฉพาะกับคนไทย ซึ่งยังไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(1) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเมื่อได้รับสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่าง ๆ กัน

คงได้กล่าวมาแล้วในบทนำว่า การเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลโดยทั่ว ๆ ไป อาจมีสาเหตุมาจากหลายสิ่งหลายอย่างควบกัน แต่อย่างมียอิทธิพลมากน้อยแตกต่างกัน วีเวนทอล (Leventhal, 1970) กล่าวว่า การใช้สารสื่อที่ทำให้รับรู้เกิดความกลัวในอันตราที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนนั้น เป็นวิธีการหนึ่งที่น่าเชื่อถือกว่าวิธีอื่น ๆ ในทางประเพณีมีผู้วิจัยทางนี้ไว้มากคนแล้ว

แจนีสและเฟชแบค (Janis and Feshbach, 1953) ได้ศึกษาอิทธิพลของการใช้สารสื่อที่กระตุ้นให้เกิดความกลัวที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติ การศึกษาครั้งนี้ทดลองกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 กลุ่ม โดยให้มักเรียนหรือดูถูกทดลองนี้ดูภาพสไลด์ประกอบคำบรรยายเกี่ยวกับสาเหตุและการป้องกันโรคพิษณู คำบรรยายและภาพมีสาระสำคัญเหมือนกัน แต่เนื้อหาและภาพต่าง ๆ กระตุ้นให้เกิดความกลัวเป็น 3 ระดับ คือ สูง กลาง และต่ำ แต่ละระดับให้ดูและฟังเป็นเวลา 15 นาทีเท่า ๆ กัน

หนึ่งสัปดาห์ก่อนได้รับการสื่อสารนี้ ผู้ถูกทดลองได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยการแปร่งฟันและบำรุงรักษาฟันของตน จากนั้นก็ให้แต่ละกลุ่มดูภาพสไลด์และฟังคำบรรยายดังกล่าว ซึ่งไปกระตุ้นให้พวกเขาเกิดความกลัวในโรคพิษและเหงือกในระดับต่าง ๆ กัน แล้วให้ตอบแบบสอบถามอีกครั้งหลังจากนั้นหนึ่งสัปดาห์ ผลปรากฏว่า : สารสื่อที่กระตุ้นให้บุคคลกลัวมากที่สุด เปลี่ยนการกระทำของบุคคลเกี่ยวกับการแปร่งฟันได้น้อยที่สุด และสารสื่อที่กระตุ้นให้กลัวน้อยที่สุดทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการกระทำเกี่ยวกับการแปร่งฟันได้มากที่สุด ทั้งนี้ผู้ทดลองให้เหตุผลว่า คนที่ได้รับสารสื่อที่น่ากลัวที่สุดจะถูกกระตุ้นทางอารมณ์อย่างรุนแรง ทำให้เกิดความวิตกกังวล ซึ่งเป็นการชักชวนการระลึกถึงข้อความที่รับรู้มา จึงไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแปร่งฟันของเขา นอกจากนี้เขายังให้เหตุผลอีกว่า สารสื่อที่กระตุ้นให้กลัวนั้นเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้พวกเขาพยายามหลีกเลี่ยง แต่จากความกลัวลดลงเนื่องจากเขาเริ่มมองเห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับ เขาก็จะเปลี่ยนความเชื่อหรือทัศนคติเสียใหม่ ถ้าหากว่าความกลัวไม่ลดลง เพราะเขาแน่ใจว่าไม่เกิดประโยชน์อะไร เขาก็จะไม่เปลี่ยนทัศนคติหรือความคิเคเดิมของเขาดังนั้นเพื่อให้แน่ใจว่าการใช้สารสื่อที่กระตุ้นให้เกิดความกลัวมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติจริง แจนีสได้ศึกษาอีกครั้งโดยเปลี่ยนเนื้อเรื่องของสารสื่อที่ใช้กระตุ้นเสียใหม่ คราวนี้เขาศึกษาทดลองร่วมกับเทอวลิเจอร์ ในปี ค.ศ. 1962 โดยใช้โทษของการสูบบุหรี่เป็นประเด็นในการทดลอง

เจนนีสและเทอร์วิลลิเจอร์ (Janis and Terwilliger, 1962) ศึกษาโดยใช้สารสื่อประสาท 2 ระดับ เพื่อตรวจสอบว่าสื่อสารที่เข้มข้นน้อย ชนิดใดจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติได้มากหรือน้อยกว่ากัน ในสื่อสารที่เข้มข้นประกอบควมภาพบรรยาย 15 ภาพที่เกี่ยวข้องโทษของการสูบบุหรี่จัดว่าเป็นสาเหตุให้เกิดมะเร็ง ซึ่งจะหลีกเลี่ยงได้ด้วยการสูบบุหรี่ให้น้อยลง ส่วนในสารสื่อที่เข้มข้นกว่านั้นให้ควมภาพบรรยายชุดเดิมทั้ง 15 ภาพ แต่เพิ่มอีก 7 ภาพ ซึ่งเป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่าบุหรี่ทำให้เกิดมะเร็งในปอดควม บุคคลที่อาสาสมัครมาทดลองในครั้งนี้ เป็นนักเรียนและผู้ใหญ่ที่สูบบุหรี่อยู่แล้วทุกคน ทั้งก่อนและหลังได้รับสารสื่อ นั้น ทุกคนถูกสอบถามควมคิดเห็นขณะสูบบุหรี่ จากการวิเคราะห์ผลพบว่า สารสื่อที่เข้มข้นมาก มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติน้อยกว่าสารสื่อที่เข้มข้นน้อย ($p < .09$) เพราะสารสื่อที่เข้มข้นมากก่อให้เกิดควมกลัวหรือกระแหวายในจิตใจมากกว่าสารสื่อที่เข้มข้นน้อย ทำให้พวกที่ได้รับสารสื่อที่เข้มข้นน้อยเปลี่ยนทัศนคติ ในเรื่องเดียวกันนี้ อินสโกและอาร์คอฟ (Insko and Arkoff, 1965) ได้ทำการศึกษาวิจัยของเจนนีสและเฟรชแบค (Janis and Feshbach, 1953) มาศึกษาซ้ำอีกครั้ง โดยเน้นในเรื่องควมแตกต่างของสารสื่อที่กระตุ้นให้กลัวมากและน้อย พบว่าสารสื่อที่นำกลัวน้อยจะกระตุ้นให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้มากกว่าเมื่อการกระทำนั้นเป็น "การลงโทษ" โดยตรง ในขณะที่สารสื่อที่นำกลัวมากจะทำให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติได้มาก เมื่อการกระทำนั้นเป็นเพียงการบอกให้ "หลีกเลี่ยง" อันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ตัวอย่างเช่นบุคคลที่สูบบุหรี่อยู่แล้ว เมื่อได้รับสารสื่อที่นำกลัวมาก จะเกิดควมวิตกกังวลมากจนไม่สามารถปรับตัวเปลี่ยนทัศนคติได้ แต่อาจมีการตอบสนองแบบอาการทางประสาท แต่ถาได้รับสารสื่อที่เข้มข้น ก็จะเกิดควมกลัวในระดับปกติ ทำให้เปลี่ยนทัศนคติได้มาก ส่วนบุคคลที่ยังไม่เคยสูบบุหรี่ เมื่อได้รับสารสื่อที่นำกลัวมากก็จะไม่เกิดควมวิตกกังวลมาก เพราะภัยอันตรายนั้นยังมาไม่ถึงตัว จึงเปลี่ยนทัศนคติได้มากกว่าสารสื่อที่นำกลัวน้อย ซึ่งมีแรงกระตุ้นอ่อนกว่า นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การเปลี่ยนควมคิดเห็นจะเพิ่มขึ้นในอีกหนึ่งสัปดาห์หลังจากได้รับสารสื่อที่นำกลัวน้อย แต่การเปลี่ยนควมคิดเห็นจะลดลงหลังจากนั้นสำหรับนักสูบบุหรี่ที่ได้รับสารสื่อที่นำกลัวมาก

จากผลการวิจัยทั้งหมดดังกล่าว จะเห็นว่า สารสื่อที่ทำให้เกิดควมกลัวมากจะกระตุ้นบุคคลให้เปลี่ยนทัศนคติได้ก็ต่อเมื่อผู้ได้รับสารสื่อนั้น ยังไม่เคยประสบเหตุการณ์นั้นมาก่อน กล่าวคืออันตรายนั้นยังไม่ถึงตัว ส่วนสารสื่อที่มีความนำกลัวน้อย จะกระตุ้นให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้มาก เมื่อผู้รับสารสื่อนั้นกำลังประสบกับเหตุการณ์นั้นอยู่ ทำให้เขารู้สึกว่า เขาถูกลงโทษเพราะการกระทำของเขาเอง จึงล้มเลิกการกระทำนั้นเสียโดยเปลี่ยนทัศนคติเสียใหม่ ดังนั้นจึงอาจสันนิษฐานได้ว่า โดยส่วนรวมแล้วสารสื่อที่ทำให้

ผู้รับเกิดความกลัวน้อยหรือปานกลาง น่าจะมีอิทธิพลต่อการ เปลี่ยนทัศนคติได้มากกว่าสารสื่อที่ทำให้
เกิดความกลัวมาก

(2) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่างกัน

การศึกษาทางจิตวิทยาเรื่องใด ๆ ก็ตาม สิ่งแรกที่เราจะนึกถึงก็คือ ความ
แตกต่างระหว่างบุคคล เพราะในการเรียนรู้หรือรับรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อการแสวงหาความรู้ให้แก่ตนเอง
บุคคลจะต้องใช้ความพยายามแตกต่างกัน และองค์ประกอบอันหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความแตกต่างใน
การแสวงหาความรู้ ก็คือความเชื่ออำนาจในตน รอทเตอร์ (Rotter, 1966) ได้สรุปพฤติกรรม
ที่แสดงถึงทัศนคติเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตนมากหรือน้อยแตกต่างกันในเชิงของการรับรู้ในผลตอบแทน
ที่จะได้รับจากการกระทำของตน โดยแบ่งเป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ

1. การรับรู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เกี่ยวข้องกับโชค เคราะห์ หรือความบังเอิญ อิทธิพล
ของผู้อื่นบันดาลให้เป็นไป หรือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดฝันด้วยอำนาจใด ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเขา
ผู้รับรู้ผลตอบแทนในลักษณะดังกล่าวนี้ ใ้ชื่อว่า เป็นผู้ที่มีทัศนคติแบบ เชื่ออำนาจภายนอกตนเอง
(External-Control Attitude)

2. การรับรู้ว่าสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนนั้นเป็นผลอันเนื่องมาจากการกระทำของตนเองโดยตรง
หรือจากความสามารถในตัวของตนเอง ผู้ที่รับรู้ผลตอบแทนในลักษณะเช่นนี้ใ้ชื่อว่า เป็นผู้ที่มีทัศนคติแบบ
เชื่ออำนาจภายในตนเอง (Internal-Control Attitude)

ความแตกต่างระหว่างบุคคลมีอิทธิพลโดยตรงต่อการ เปลี่ยนทัศนคติ การที่คนกลุ่มหนึ่งประสบ
เหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเหมือนกัน แต่บางคนยอมรับ บางคนไม่ยอมรับ เหตุการณ์นั้น เป็นเพราะว่า
บุคคลเหล่านั้นมีความเชื่อต่างกันอย่างนั้นเอง บางคนเชื่อว่าเป็นเพราะความสามารถของตนเอง ตนเป็นผู้
กำหนดหรือแก้ไขสภาพแวดล้อมได้ แต่บางคนเชื่อว่าเป็นเพราะอำนาจของสิ่งภายนอก ตนไม่สามารถ
จะบังคับหรือควบคุมได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นเรื่องน่าศึกษา เมื่อมีเหตุการณ์อย่างหนึ่งเกิดขึ้น
บุคคลที่มีทัศนคติแบบ เชื่ออำนาจภายนอก กับบุคคลที่มีทัศนคติแบบ เชื่ออำนาจภายในตน จะมีการตอบสนอง
ต่อเหตุการณ์นั้นต่างกันอย่างไร

ริทชีและเฟรส์ (Ritchie and Phares, 1969) ได้ศึกษาการ เปลี่ยนทัศนคติของบุคคล
ที่เชื่ออำนาจภายนอกและบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่ชักจูงใจเกี่ยวกับการใช้ยาของ

ประเทศ จากบุคคลที่น่าเชื่อถือมากและน้อย โดยศึกษาทดลองจากนิสิตจิตวิทยาทั่วไปของมหาวิทยาลัย
แคนซัสจำนวน 84 คน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก 42 คน และบุคคลที่เชื่ออำนาจ
ภายใน 42 คน ผลจากการทดลองพบว่า เมื่อได้รับสารสื่อชักจูงใจจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมาก บุคคล
ที่เชื่ออำนาจภายนอกจะเปลี่ยนทัศนคติมากกว่า เมื่อได้รับสารสื่อจากแหล่งที่น่าเชื่อถือน้อย และเมื่อ
ได้รับสารสื่อชักจูงใจจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมาก บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกจะเปลี่ยนทัศนคติมากกว่า
บุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน ผลนี้ตรงกับการศึกษาของ โอเดล (Ode11, 1959) และกอร์ กับรอตเตอร์
(Gore and Rotter, 1963) ซึ่งพบสอดคล้องกันว่า บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกเป็นบุคคลที่เชื่อคน
ง่ายและพร้อมที่จะรับคำแนะนำหรือคล้อยตามการชักจูงมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในอยู่แล้ว แต่ถา
ได้รับสารสื่อจากแหล่งที่น่าเชื่อถือน้อย จะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีแนวโน้มว่า
บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก จะเปลี่ยนทัศนคติน้อยกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน

เมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนทัศนคติในกลุ่มทดลองทั้งหมด พบว่ากลุ่มที่เชื่ออำนาจภายนอกและ
ได้รับสารสื่อชักจูงใจจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมาก มีการเปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด

จะเห็นว่าชื่อแหล่งที่มาของสารสื่อมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลมาก ทั้ง ๆ ที่ตัวสารสื่อ
นั้นมีเนื้อหาอย่างเดียวกัน และการที่พบว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในเปลี่ยนทัศนคติน้อยกว่าบุคคลที่เชื่อ
อำนาจภายนอก เมื่อได้รับสารสื่อที่อ้างว่ามาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมาก อาจเป็นเพราะพวกเชื่ออำนาจ
ภายใน จะตอบสนองต่อเนื้อหาของสารสื่อมากกว่าจะเห็นแก่ความมีเกียรติหรือความน่าเชื่อถือของผู้สื่อ
ความ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่า จึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของบุคคลอื่นมากนัก
และสถานการณ์ที่ประสบขณะนั้นก็ไม่เกี่ยวข้องกันเขาโดยตรง แต่เหตุการณ์หรือการกระทำใด
ที่เกี่ยวข้องกับเขาโดยตรง เช่น เขาถูกบังคับให้กระทำ จะควยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม เมื่อนั้นเขาจะต้อง
เปลี่ยนทัศนคติของเขาให้สอดคล้องกับการกระทำนั้นด้วย

เชอร์แมน (Sherman, 1973) ได้ศึกษาการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลที่เชื่ออำนาจภาย
นอกและบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน ระหว่างผู้ที่ได้รับการอ่านบทความชักจูงใจที่คัดค้าน ทัศนคติของตน
กับผู้ถูกขอให้อธิบายข้อความที่ขัดแย้งกับทัศนคติของตนในเรื่องการให้สิทธิผู้ลงคะแนนเสียง มีอายุ
ต่ำกว่า 18 ปีได้ ในทำนองสนับสนุนหรือคัดค้าน เช่น ให้ผู้ถูกทดลองที่เห็นด้วย กับผู้ลงคะแนนเสียงมีอายุ
ต่ำกว่า 18 ปี เขียนบทความหรืออ่านบทความที่คัดค้าน เชอร์แมนทดลองกับนิสิตจิตวิทยาทั่วไปของ
มหาวิทยาลัยอินเดียนา จำนวน 60 คน พบว่าในกลุ่มที่ให้อ่านบทความ บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก

เปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน แต่ในกลุ่มที่ให้เขียนบทความเอง บุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก ($p < .05$) ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อเขียนบทความชักจูงใจด้วยตนเอง การกระทำของพวกเขาเชื่ออำนาจภายในตน จึงมีอิทธิพลต่อตนเองมากกว่าการชักจูงที่เนื่องมาจากการกระทำของผู้อื่น

จากตัวอย่างการวิจัยทั้งสองพอสรุปได้ว่า ถ้าบุคคลอื่นชักจูงในแบบธรรมดา พวกเชื่ออำนาจภายนอกจะเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายใน แต่ถ้าเป็นการถูกบังคับหรือขอร้องให้กระทำในสิ่งที่ขัดแย้งกับทัศนคติของตน บุคคลที่เชื่ออำนาจภายในจะเปลี่ยนทัศนคติเพราะการกระทำของตนเอง มากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก ในทำนองเดียวกันถ้าเป็นสถานการณ์ที่มีการชักจูงให้ปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เพื่อช่วยแก้ปัญหาของสังคมด้วยการกระทำอย่างเหมาะสม เช่น ช่วยลดปัญหาประชากรล้นโลก ควบคุมการสนับสนุนให้มีการคุมกำเนิด บุคคลอาจช่วยด้วยการปฏิบัติเองหรือส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลอื่นกระทำก็ได้ ในกรณีที่ไม่สามารถช่วยได้ในขณะนั้น บุคคลที่คิดว่าตนควรมีส่วนรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อาจให้คำมั่นสัญญาไว้ก่อนว่า เมื่อถึงเวลานั้นตนจะช่วยเหลืออย่างเต็มที่ กอร์และรอตเตอร์ (Gore and Rotter, 1963) ศึกษาตามการปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับบุคคลอื่น ในระหว่างพวกที่เชื่ออำนาจภายนอก กับพวกที่เชื่ออำนาจภายในตน โดยได้รับคำมั่นสัญญาจากนิสิตชาวไนโรบีว่า ในระยะปิดภาคเรียนพวกเขาจะไปใช้สิทธิแห่งความเป็นพลเมืองดี เพื่อช่วยเหลืองานบางอย่างของรัฐบาล จากนั้นทั้งสองก็เฝ้าสังเกตพฤติกรรมของนิสิตเหล่านั้น พบว่านิสิตที่เต็มใจให้ความร่วมมือตามที่ให้สัญญาไว้ คือไปเข้าร่วมในการเดินขบวนเพื่อรัฐบาลนั้น มีบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในตนร่วมอยู่มากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายนอก และมีมากกว่าในกลุ่มที่ไม่สนใจให้ความร่วมมือ

ผลการศึกษานี้ ทำให้สามารถกล่าวได้ว่า บุคคลที่เชื่ออำนาจภายในตนเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าพวกที่เชื่ออำนาจภายนอก ฉะนั้นบุคคลเหล่านี้จะยอมรับการชักจูงให้เกิดการรับผิดชอบต่อสังคม และเปลี่ยนทัศนคติมากกว่า พวกที่เชื่ออำนาจภายนอก

(3) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในตนต่างกัน เมื่อได้รับสารสื่อที่ชักจูงในระดับต่าง ๆ กัน

เท่าที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นว่า การเปลี่ยนทัศนคติมีสาเหตุมากมายหลายอย่าง แต่สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การกระตุ้นให้บุคคลเกิดความวิตกกังวล ซึ่งการใช้สารสื่อประเภทขู่ขวัญเป็นวิธีการ

ที่สุดที่จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดความวิตกกังวลจนต้องเปลี่ยนทัศนคติในที่สุด ดังนั้นจึงควรที่จะศึกษา
ลักษณะของสารสื่อและลักษณะของผู้รับไปพร้อม ๆ กัน กล่าวคือถ้าให้สารสื่อที่มากล้นในระดับต่าง ๆ
กันแก่บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกและบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในแล้ว ผลจะเป็นอย่างไร

คงได้กล่าวมาแล้วว่าในการใช้สารสื่อชักจูงเพื่อเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลนั้น ถ้าใช้สารสื่อชักจูง
แบบขรรคมว พวกเชื่ออำนาจภายนอกจะเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าพวกที่เชื่ออำนาจภายใน และจากการ
ศึกษาของวัตสัน (Watson, 1967) และเฮิร์ชกับไซลม (Hersch and Scheibe, 1967)
ที่พบว่าพวกที่เชื่ออำนาจภายนอก มีความวิตกกังวลมากกว่าพวกที่เชื่ออำนาจภายใน และมีแนวโน้มที่
จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์มากกว่าด้วยนั้น น่าจะทำให้คาดได้ว่า เมื่อได้รับสารสื่อที่ชัวยอย่างรุนแรง พวก
ที่เชื่ออำนาจภายนอก จะเพิ่มความวิตกกังวลจนไม่ยอมรับในเรื่งนั้น ทำให้พวกเขาไม่เปลี่ยนทัศนคติ
หรือถ้าเปลี่ยนก็น้อยกว่าพวกที่เชื่ออำนาจภายในตนเอง ผลนี้ขัดกับของโอเคิล (Odell, 1959)
ซึ่งศึกษาพบว่า บุคลิกภาพโดยทั่ว ๆ ไปของบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก เป็นคนที่เชื่อคนง่ายและมีการ
คล้อยตามมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน ซึ่งถ้าให้คนเหล่านี้ได้รับสารสื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง พวกเขา
น่าจะเชื่อและคล้อยตามข้อความในสารื่อนั้นมากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายใน และผลจากการศึกษาของ
โอเคิล พบว่า ในการชักจูงตามปกติ พวกที่เชื่ออำนาจภายนอกจะเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าพวกที่เชื่ออำนาจ
ภายใน ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจาก สารสื่อที่โอเคิลใช้ไม่เพิ่มความวิตกกังวลให้ผู้รับ และผลจากการ
ศึกษาของ ฮอยท์และเฮนเลย์ (Hoyt and Henley, 1971) และคอลลินส์ (Collins, 1971)
ได้พบว่า เมื่อบุคคลเกิดความขัดแย้งในใจ (dissonance) เขาจะพยายามหาทางลดความรู้สึกนั้น
ด้วยการ เปลี่ยนทัศนคติ ในที่นี้ผู้รับสารสื่อของโอเคิลไม่ได้เกิดความวิตกกังวลหรือเกิดความขัดแย้งในใจ
เพิ่มขึ้นหลังจากอ่านสารสื่อแล้ว แต่ถาเมื่อใดที่บุคคลเหล่านี้ได้รับสารสื่อที่ชัวยอย่างรุนแรงจนทำให้เกิด
ความวิตกกังวลแล้ว จะทำให้เขาเพิ่มความวิตกกังวลมากยิ่งขึ้น ดังนั้นถ้าผู้รับสารสื่อเป็นบุคคลที่เชื่อ
อำนาจภายนอก จะวิตกกังวลเป็นทวีคูณ ซึ่งมากกว่าพวกเชื่ออำนาจภายใน จึงอาจทำนายได้ว่า เมื่อ
บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกได้รับสารสื่อที่ชัวยมาก ๆ จะเปลี่ยนทัศนคติน้อยกว่า เมื่อได้รับสารสื่อที่ชัวย
ปานกลาง และจะเปลี่ยนน้อยกว่าพวกเชื่ออำนาจภายใน ทั้ง ๆ ที่ได้รับสารสื่อที่ชัวยรุนแรงเหมือนกัน
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตามปกติพวกที่เชื่ออำนาจภายใน มักมีความวิตกกังวลน้อยกว่าพวกเชื่ออำนาจภายนอก
อยู่แล้วเมื่อได้รับสารสื่อที่ชัวยเท่า ๆ กัน พวกที่เชื่ออำนาจภายในจะมีความวิตกกังวลน้อยกว่า ทำให้สามารถ
คิดหาทางแก้ไขและต่อต้านการชัวยได้มากกว่า และการที่พวกเชื่ออำนาจภายนอกเปลี่ยนทัศนคติน้อยกว่า

หรือแทบไม่เปลี่ยนแปลงนั้นเป็นเพราะ เมื่อบุคคลเหล่านี้ได้รับสารสื่อขวัญแล้ว เขาจะมีความวิตกกังวลอย่างรุนแรง และวิธีที่จะจัดการความกังวลใจนั้นออกไปก็คือ การปลุกเร้าเหล่านั้นออกจากความคิดของเขาเสีย เป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นไม่เปลี่ยนทัศนคติ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพแบบเชื่ออำนาจภายนอกและภายในตนเองในคนไทยนั้น ได้มีผู้ทดสอบกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประถมศึกษาปีที่ 7 โดยศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนและการศึกษาของเด็กเหล่านั้นเท่านั้น ซึ่งพจน (พจน จันทรวีระกุล; 2515) เป็นผู้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความอยากรู้อยากเห็นกับทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายนอกและแบบเชื่ออำนาจภายในของนักเรียนในกรุงเทพฯ และทางจังหวัดทั้งชายและหญิง พบว่า เด็กทางจังหวัดมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองสูงกว่าเด็กในกรุงเทพฯ และเด็กที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายในตนเองสูง มีความอยากรู้อยากเห็นสูงกว่าเด็กที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายในตนเองต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจภายนอก มีความวิตกกังวลมากกว่าผู้ที่เชื่ออำนาจภายใน ดังนั้นถ้าให้สารสื่อขวัญทศความใด ๆ ที่ชักจูงใจแก่บุคคลเหล่านั้น คาดว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน น่าจะให้ความสนใจและมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องที่อ่านมากกว่าผู้ที่เชื่ออำนาจภายนอก และถ้าสารสื่อขวัญนั้นเป็นตัวกระตุ้นให้กลัวอันตรายอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาควรจะมีความวิตกกังวลในเรื่องที่อ่านน้อยกว่าผู้ที่เชื่ออำนาจภายนอก ซึ่งความวิตกกังวลในระดับนี้ จะมีผลเพียงพอแก่การเปลี่ยนทัศนคติให้เห็นด้วยกับข้อความในสารสื่อขวัญนั้นมากกว่าผู้ที่เชื่ออำนาจภายนอก เพราะบุคคลเหล่านี้จะเกิดความวิตกกังวลสูงมาก เมื่อถูกขู่หรือรับรู้ในเรื่องที่กลัวแล้ว จะไม่สามารถจดจำเรื่องที่รับรู้มาได้ ทำให้ไม่มีการเปลี่ยนทัศนคติในบุคคลเหล่านั้น หรือถ้ามีกันน้อยมาก เหตุและผลนี้สอดคล้องกับการศึกษาของค่าง (ค่าง ศำกรวิมล, 2516) ซึ่งศึกษาการทำตามกับความวิตกกังวลของนักเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยครูนครปฐม จำนวน 90 คน เป็นชาย 45 คน และหญิง 45 คน พบว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวลสูง มีการทำตามมากกว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลต่ำ (เมื่ออยู่ในสถานการณ์ปกติ) และเมื่อบุคคลมีความวิตกกังวล จะเกิดความไม่มั่นใจในตนเอง ไม่เป็นตัวเอง ซึ่งก็เป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายนอก ดังนั้น ถ้ามีการชักจูงในแบบธรรมดา พวกที่มีความวิตกกังวลสูงอยู่แล้ว น่าจะคล้อยตามและเปลี่ยนทัศนคติไปตามการชักจูงมากกว่า คนที่มีความวิตกกังวลต่ำกว่า และถ้าอยู่ในสถานการณ์ที่บุคคลถูกชักจูงในลักษณะของการขู่ขวัญ ซึ่งเป็นลักษณะที่กระตุ้นให้เกิดความวิตกกังวลสูงยิ่งขึ้นไปอีก ความวิตกกังวลในระดับนี้ จะไปปิดกั้นการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ ของผู้ที่เชื่ออำนาจภายนอก ทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง

ใด ๆ นั่นคือ ถ้าบุคคลถูกกระตุ้นให้เกิดความวิตกกังวลอย่างรุนแรง เขาจะไม่เปลี่ยนทัศนคติ หรือถ้าเปลี่ยนก็น้อยกว่า เมื่ออยู่ในสถานการณ์ปกติ

จากตัวอย่างการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลของคนไทยดังกล่าว พอสรุปได้ว่า บุคคลที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง หรือบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูง (อันเป็นลักษณะบุคลิกภาพชนิดหนึ่งของบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก) เมื่อได้รับรู้สภาพการณ์ซึ่งถึงอันตรายอันอาจจะเกิดขึ้นกับตนหรือกลุ่มของตนแล้ว บุคคลเหล่านั้นจะเกิดความเครียดอย่างรุนแรง จนกระทั่งต้องขจัดความรู้สึกหรือความคิดนั้นออกไปจนหมด นั่นคือ เขาจะยังคงรักษาทัศนคติหรือความคิดเดิมอยู่ไม่โอนเอนไปตามคำขู่

นอกจากความวิตกกังวลแล้ว ยังมีสาเหตุอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนทัศนคติ นั่นคือ ความรู้สึกรับผิดชอบต่อการกระทำของตนว่ามีผลต่อส่วนรวมหรือสังคมของตนด้วย คอลลินส์ (Collins, 1969) กล่าวว่าความรู้สึกรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเป็นสภาวะสำคัญที่ทำให้บุคคลต้องเปลี่ยนทัศนคติ ฮอยต์และพวก (Hoyt, et al, 1971) ได้ศึกษาทดลองโดยสร้างสถานการณ์ให้ผู้ถูกทดลองมีความรู้สึกรับผิดชอบในการกระทำ ซึ่งขัดกับทัศนคติของตน มีการเปลี่ยนทัศนคติให้สอดคล้องกับการกระทำของตน แฟร์สและพวก (Phares, et. al, 1972) ศึกษาปริมาณความรับผิดชอบต่อการกระทำที่ขัดกับทัศนคติในบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก และบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน พบว่า พวกเขื่อนอำนาจภายนอกมีความรับผิดชอบ และมีความรู้สึกขัดแย้งในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นน้อยกว่าพวกเขื่อนอำนาจภายใน ทำให้บุคคลเหล่านั้นเปลี่ยนทัศนคติน้อยกว่าพวกเขื่อนอำนาจภายใน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง ดังนั้นถ้าให้พวกเขาประสบกับเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด เขาจะหาทางลดความเครียดนั้นด้วยการเปลี่ยนทัศนคติไปให้เหมือนกับการกระทำของเขาทันที

จากผลงานการวิจัยของนักจิตวิทยาหลายท่าน พอสรุปได้ว่า ในการใช้สวรัสถรณ์ให้บุคคลเกิดความรู้สึกรับผิดชอบ บุคคลที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายนอกจะถูกชักจูงได้ยากกว่าคนที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายใน เพราะเขาถือว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นอยู่นอกเหนืออำนาจควบคุมและความรับผิดชอบของเขา ดังนั้นถ้าให้บุคคลเหล่านี้ได้รับสวรัสถรณ์ที่ทำให้เกิดความกลัวในอันตรายที่ตนและสังคมจะต้องประสบ พวกเขาน่าจะรักษาทัศนคติเดิมได้มากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน ซึ่งการที่พวกเขื่อนอำนาจภายในตนเองเปลี่ยนทัศนคติมากกว่า อาจเป็นเพราะคนเหล่านั้นมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากสิ่งที่รับรู้มาใหม่มากกว่า ประกอบกับบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เห็นว่าเขาสามารถปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น หรือสามารถบังคับสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และถือเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของเขา จึงทำให้

เขาเปลี่ยนแปลงการกระทำหรือทัศนคติเสียใหม่ ยกเว้นในกรณีที่ได้รับสารสื่อที่กระตุ้นให้เขาเกิดความกลัวมากจนเป็นการขัดขวางการระลึกถึงสิ่งที่รับรู้มา ทำให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ดังนั้นถ้าให้บุคคลที่มีทัศนคติแบบ เชื่ออำนาจภายนอกและแบบ เชื่ออำนาจภายในดังกล่าว ได้รับสารสื่อที่กระตุ้นในเรื่องปัญหาประชากรล้นโลก ซึ่งพวกเขาจะช่วยลดปัญหาได้ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการคุมกำเนิดนั้น น่าจะคาดหวังได้ว่า พวกเขืออำนาจภายในจะมีความรู้สึกกับนิเทศในการช่วยลดปัญหามากกว่าพวกเขืออำนาจภายนอก ซึ่งถ้าเป็นดังนี้จริง เมื่อให้บุคคลที่เขืออำนาจภายในได้รับสารสื่อที่ขู่วิธีในระดับปานกลางเกี่ยวกับปัญหาประชากรล้นโลก พวกเขื่อน่าจะเปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด และเมื่อให้บุคคลที่เขืออำนาจภายนอกได้รับสารสื่อที่ขู่วิธีอย่างรุนแรงในเรื่องเดียวกันนี้ พวกเขื่อน่าจะเปลี่ยนทัศนคติน้อยที่สุด ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว

๔. จุดมุ่งหมายของการทดลอง

1. เพื่อศึกษาว่าสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่าง ๆ กัน มีอำนาจในการเปลี่ยนทัศนคติได้แตกต่างกันอย่างไร
2. เพื่อศึกษาว่าบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจในตนในระดับต่างกัน มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมากหรือน้อยต่างกันเพียงใด
3. เพื่อศึกษาว่าบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจในตนในระดับต่าง ๆ กัน เมื่อได้รับสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่าง ๆ กัน เปลี่ยนแปลงทัศนคติได้มากน้อยต่างกันเพียงใด

๕. ความสำคัญของการศึกษาทดลอง

1. เป็นการสร้างหลักฐานที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในคนไทย
2. เป็นการทดลองวิธีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องการวางแผนครอบครัวของคนไทย
3. เป็นประโยชน์ในการโฆษณาให้ประชาชนปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพของชีวิต
4. เป็นรากฐานในการค้นคว้าวิจัยทางค่านี้อีกต่อไป

นิยามปฏิบัติการ

เพื่อให้เข้าใจความหมายและขอบเขตของคำศัพท์ที่ใช้ในการทดลองนี้ จึงให้คำนิยามคำศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

๓ ก. กัวเนโรอัสระ

1. บุคคลที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายใน (Internal Control Attitude) หมายถึง บุคคลที่ไคคะแนนต่ำจากแบบทดสอบวัด I.- E ของรอตเตอร์ ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่เชื่อว่าความสำเร็จหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เป็นผลของการกระทำของตนเอง

2. บุคคลที่มีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายนอก (External Control Attitude) หมายถึง บุคคลที่ไคคะแนนสูงจากแบบทดสอบวัด I.- E ของรอตเตอร์ ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่เชื่อว่าความสำเร็จหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เป็นผลจากอำนาจภายนอกที่ตนควบคุมไม่ได้ เช่น โชคกลางความบังเอิญ พรหมลิขิต เป็นต้น

3. สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัว หมายถึงสารสื่อที่ทำให้ถูกทดลองอ่านแล้วเกิดความวิตกกังวลหรือความกลัวในอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนหรือสังคมของตน ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ในที่นี้คือ บทความที่กล่าวถึงอันตรายที่เกิดจากการมีประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงเกินไป

สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวในที่นี้มี 2 ระดับ

3.1 สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวมาก คือสารสื่อที่ทำให้ถูกทดลองอ่านแล้วเกิดความกลัวอย่างมากว่าตนอาจจะประสบกับอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น จากการมีประชากรมากเกินไป สารสื่อนี้คือบทความชื่อ "มะเร็งร้ายแห่งพันพิภพ"

3.2 สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวปานกลาง คือสารสื่อที่ทำให้ถูกทดลองอ่านแล้วเกิดความกลัวพอประมาณ (กลัวน้อย) ในอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการมีประชากรมากเกินไป สารสื่อนี้คือบทความชื่อ "มะเร็งแห่งพันพิภพ"

3.3 สารสื่อที่ไม่ก่อให้เกิดความกลัว คือสารสื่ออื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับอันตรายของการมีประชากรมากเกินไป แต่มีข้อความปานกลาง สารสื่อนี้คือบทความเรื่อง เหล่า ในหัวข้อ "มะเร็งแห่งพันพิภพ" เช่นเดียวกัน

ข. ตัวแปรตาม

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หมายถึง คะแนนความแตกต่างระหว่างการวัดทัศนคติครั้งแรก กับครั้งที่สอง โดยใช้แบบทดสอบวัดทัศนคติเกี่ยวกับการคุมกำเนิด 2 ชุด ซึ่งมีข้อความขนานกัน ถ้า คะแนนของบุคคลในการทดสอบครั้งที่หลังสูงกว่าครั้งแรก ก็ถือว่า บุคคลได้เปลี่ยนทัศนคติตามการชักจูง ในบทความหรือสารสื่อชนั

แบบแผนการทดลอง

สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัว

ลักษณะบุคลิกภาพ

	กลัวมาก	กลัวปานกลาง	ไม่กลัวเลย*
บุคคลที่เชื่อ- อำนาจภายนอก	15 คน	15 คน	15 คน
บุคคลที่เชื่อ- อำนาจภายใน	15 คน	15 คน	15 คน

* กลุ่มนี้จะได้รับสารสื่ออื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการคุมกำเนิด และปัญหาที่เกิดจากจำนวนประชากร

สูง

๕ สมมติฐานสำหรับการทดลอง

จากการศึกษาทดลองทางค่านี มีหลักฐานพอที่จะตั้งสมมติฐานในการทดลองนี้ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวปานกลาง ทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้มากกว่าสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวมาก ส่วนผู้ที่ได้รับสารสื่ออื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง เปลี่ยนทัศนคติน้อยที่สุด

สมมติฐานที่ 2 บุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัว เปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก

สมมติฐานที่ 3 บุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวปานกลาง เปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด ส่วนบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก เมื่อได้รับสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวมาก เปลี่ยนทัศนคติน้อยที่สุด

บทที่ 2

วิธีดำเนินการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ร่วมในการทดลองนี้คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสิงหราชพิทยาคม ปีการศึกษา 2517 ซึ่งตั้งอยู่ในเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร (จังหวัดธนบุรี) จำนวน 90 คน ทั้งชายและหญิง เป็นบุคคลที่ผ่านแบบสอบถาม I - E มาแล้วทั้งหมด ซึ่งแบ่งได้เป็นบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก คือ ผู้ที่ไคคะแนนสูงสุดจากแบบสอบถาม I - E (สูงกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ไทล์) จำนวน 45 คน แล้วสุ่มละเซากลุ่ม 3 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน และเป็นบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน คือ ผู้ที่ไคคะแนนต่ำสุดจากแบบสอบถาม I - E (ต่ำกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ไทล์) จำนวน 45 คน แล้วสุ่มละเซากลุ่ม 3 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน เช่นเดียวกัน

เครื่องมือประกอบการทดลอง

1. แบบสอบถามประเภทต่าง ๆ

1.1 แบบสอบถามวัดลักษณะของบุคคล ใช้แบบสอบถาม I - E ของรอตเตอร์ (Rotter, 1966) โดยแปลเป็นภาษาไทย เพื่อแยกเป็นบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก และบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน

ลักษณะของแบบสอบถามนี้ เป็นคำถามที่มี 2 ตัวเลือก ตัวหนึ่งเป็นคำถามตามลักษณะของบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน อีกตัวหนึ่งเป็นคำถามสำหรับลักษณะของบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก มี 23 ข้อ และมีข้อเสริมอีก 6 ข้อ (6 ข้อนี้เพิ่มเข้ามาเพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจจุดหมายของการถามแตกต่างไปจากความเป็นจริง) รวมเป็น 29 ข้อ (ดูภาคผนวก ก.)

แบบสอบถามวัด I - E นี้ รอตเตอร์สร้างขึ้น โดยมีระดับความเชื่อมั่นเฉลี่ย .65 และเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเป็นที่น่าพอใจ (Rotter, 1966, p. 13)

แบบสอบถามความเชื่ออำนาจภายในภายนอกนี้มีพิสัยของคะแนนระหว่าง 0 - 23 คะแนน ผู้ที่ไคคะแนนสูงในแบบสอบถามนี้ เป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายนอก ผู้ที่ไคคะแนนต่ำเป็นผู้ที่เชื่ออำนาจภายใน กลุ่มตัวอย่างในการทดลองนี้ไคคะแนนต่ำสุด 3 คะแนน และคะแนนสูงสุด

1.2 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อการคุมกำเนิด แปลมาจากแบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อการคุมกำเนิดของชอร์และไรท์ (Shaw and Wright, 1967, p. 134 - 137) สร้างขึ้นโดยมีระดับความเชื่อมั่นเฉลี่ย .70 เมื่อนำมาทดสอบใหม่กับนักเรียนไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ได้ค่าระดับความเชื่อมั่น (แบบ KR - 20) เฉลี่ย .74 (แบบสอบถามนี้มี 2 ฉบับ ทาคำความเชื่อมั่นได้ .66 และ .81)

แบบสอบถามวัดทัศนคตินี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 2 ชุด ชุดหนึ่งใช้สำหรับวัดก่อนการทดลองได้ค่าความเชื่อมั่น .81 อีกชุดหนึ่งสำหรับวัดทัศนคติหลังการทดลองได้ค่าความเชื่อมั่น .66 เมื่อนำมาหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อสอบทั้ง 2 ชุด ได้ค่าความสัมพันธ์ .86 ($r = .86$) ซึ่งถือว่าเป็นแบบทดสอบที่มีข้อความขนานกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

1.3 แบบสอบถามเพื่อวัดการจัดกระทำกับตัวแปรอิสระ คือ วัดปริมาณความกลัว ความวิตกกังวล และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาของบทความหรือสารสื่อที่ใช้ในการทดลองทั้ง 2 ประเภท แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ชุด

ก. ชุดสำหรับวัดการจัดกระทำกับกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม เป็นกลุ่มที่ได้รับสารสื่อที่น่ากลัวสูง และน่ากลัวปานกลาง อย่างละ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลที่เชื่ออ่านจากภายนอก และกลุ่มบุคคลที่เชื่ออ่านจากภายใน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีทั้งหมด 18 ข้อ (วัดความวิตกกังวลและความรู้สึกรับผิดชอบอย่างละ 5 ข้อ)

ข. ชุดสำหรับวัดในกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลที่เชื่ออ่านจากภายนอก และกลุ่มบุคคลที่เชื่ออ่านจากภายใน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับสารสื่อที่ไม่เกี่ยวข้องของ (สารสื่อที่เป็นกลาง) แบบสอบถามนี้มี 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเช่นเดียวกัน (ดูภาคผนวก ก.)

2. สารสื่อที่ใช้ในการทดลอง

สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวที่ใช้ในการทดลองนี้ คือ บทความเกี่ยวกับความสำคัญของการคุมกำเนิด เหตุที่เลือกใช้เรื่องนี้เพราะรัฐบาลของประเทศไทย และอีกหลาย ๆ ประเทศกำลังต้องการให้ประชาชนมีการคุมกำเนิด เพื่อลดปัญหาอันเกิดจากการที่อัตราการเกิดของประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่คนส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการคุมกำเนิด ดังนั้น ผู้ทดลองคาดว่าถ้าใช้วิธีการเขียนบทความกระตุ้นให้รู้ถึงอันตรายจากการไม่คุมกำเนิด จะเป็นวิธีการชักจูงที่มีประสิทธิภาพกว่าวิธีอื่น ๆ

ลักษณะของสารสื่อที่ใช้นี้ เป็นบทความที่มีความยาวของเนื้อหาประมาณ 3 - 4 หน้ากระดาษ พิมพ์ใช้เวลาอ่านประมาณ 20 - 25 นาที สารสื่อนี้มี 3 ประเภท คือ

ก. สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวมาก ใจชื่อเรื่องว่า "มะเร็งร้ายแห่งพันพิภพ"

เป็นการบรรยายถึงสถิติการเพิ่มขึ้นของประชากร ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการมีจำนวนประชากรเพิ่มสูงมากเกินไป เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังบอกวิธีช่วยลดปัญหา และโทษของการไม่คุมกำเนิด ตลอดจนบอกถึงอันตรายทางสุขภาพทั้งทางกายและทางจิตใจของสมาชิกในครอบครัวที่ไม่คุมกำเนิด สารสื่อชุดนี้มีความยาวประมาณ 3 $\frac{1}{2}$ หน้ากระดาษพิมพ์ (ดูภาคผนวก ก.)

ข. สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวปานกลาง ใจชื่อเรื่องว่า "มะเร็งแห่งพันพิภพ"

เป็นการบรรยายคล้าย ๆ กันชุดที่ขูให้กลัวมาก เพียงแต่ไม่บอกถึงอันตรายทางสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัวที่ไม่คุมกำเนิดอย่างละเอียดเท่าบทความที่ขูมาก สารสื่อนี้มีความยาวประมาณ 3 หน้ากระดาษพิมพ์ (ดูภาคผนวก ก.)

วิธีการคัดเลือกสารสื่อที่นำมาใช้ในการทดลองทั้งประเภท ก. และประเภท ข.

สารสื่อในชุด ก. และชุด ข. นี้ ได้มาจากการตัดสินของนิสิตจิตวิทยาสังคมชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2517 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 10 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการตัดสิน ดังนี้

"สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวในปัญหาประชากรมีทั้งหมด 3 ชุด ซึ่งแต่ละชุดมีรายละเอียดของเนื้อหาต่างกัน เพื่อให้เกิดความแตกต่างในระดับความน่ากลัว ให้ผู้ตัดสินทั้ง 10 คนได้อ่านบทความทั้ง 3 ชุดนี้ แล้วตัดสินว่าชุดใดมีระดับความน่ากลัวเท่าไร โดยกำหนดคะแนนจากไม่กลัวเลย คือ 1 คะแนน ไปจนถึงกลัวมาก คือ 10 คะแนน ผลรวมจากการพิจารณาคัดสิน คือ 58, 56 และ 75 (จากคะแนนสูงสุด 100 คะแนน) ดังนั้นผู้ทดลองจึงให้สารสื่อชุดที่ได้คะแนนทั้งหมด 75 คะแนน เป็นสารสื่อที่น่ากลัวมากที่สุด และสารสื่อชุดที่ได้คะแนนทั้งหมด 58 คะแนน เป็นสารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง" (ดูเนื้อหาของสารสื่อประเภท ก. และประเภท ข. ในภาคผนวก ก.)

ค. สารสื่อที่ไม่ก่อให้เกิดความกลัว หรือสารสื่อที่เป็นกลาง กล่าวถึงเรื่องของเหล่า "แต่ใจชื่อเรื่องเหมือน ๆ กันว่า "มะเร็งแห่งพันพิภพ" สารสื่อนี้มีความยาวประมาณ 3 หน้ากระดาษพิมพ์ (ดูภาคผนวก ก.)

วิธีดำเนินการและคำแนะนำในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้มีช่วงดำเนินการ 2 ช่วงด้วยกัน

ช่วงที่ 1 เป็นการกระทำเพื่อวัดบุคลิกภาพ และทัศนคติดั้งเดิมของผู้ถูกทดลองทั้ง 90 คน ด้วยการให้ตอบแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพแบบใช้อำนาจภายในภายนอกตน และแบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อการคุมกำเนิด ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ฉะนั้น จะให้ผู้ถูกทดลอง 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มที่ใช้อำนาจภายนอก และกลุ่มที่ใช้อำนาจภายในอย่างละ 45 คน จากนั้นก็สุ่มเข้ากลุ่ม ๆ ละ 15 คน หลังจากนั้นอีก 7 วัน จึงดำเนินการในช่วงที่ 2

ช่วงที่ 2 เป็นการกระทำเพื่อการจัดการกระทำกับตัวแปรอิสระ และวัดทัศนคติที่มีต่อการคุมกำเนิดหลังการจัดการกระทำ พร้อมทั้งสำรวจความวิตกกังวลและความรู้สึกรับนิเทศของของผู้ถูกทดลองทั้ง 2 กลุ่มด้วย การดำเนินการในช่วงที่ 2 แบ่งเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1... ผู้ทดลองแจกสารสื่อทั้ง 3 ชุดดังกล่าวมาแล้ว ให้กลุ่มต่าง ๆ ที่จัดไว้จากผลที่ได้ในช่วงที่ 1 พร้อมกับบอกวาทิอานภายในเวลา 25 นาที ก่อนอ่านเอกสาร ผู้ทดลองได้รับคำแนะนำดังนี้

"การศึกษาทางจิตวิทยาสังคมที่ท่านกำลังมีส่วนร่วมอยู่นี้ เป็นการศึกษาความสามารถในการอ่านเอาความให้ได้ความหมายครบถ้วน ภายในเวลาที่กำหนด ขอให้ท่านให้ความสนใจอ่านเอกสารที่แจกให้ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน และพยายามจดจำข้อความให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งเนื้อหาแรกของ เอกสารฉบับนี้ เมื่ออ่านเสร็จแล้วขอให้ท่านตอบคำถามที่จะแจกให้ต่อไปนี้ โดยท่านจะต้องไม่กลับมาอ่านเอกสารใหม่อีกเป็นอันขาด ขอให้ท่านตั้งใจทำเพื่อประโยชน์ของท่านเอง และจะเป็นผลดีต่อวิทยาการทางจิตวิทยาสังคมในประเทศไทยด้วย"

ระยะที่ 2... ผู้ทดลองแจกแบบสอบถาม 2 ชุด เพื่อวัดทัศนคติที่มีต่อการคุมกำเนิด หลังการจัดการกระทำหรือหลังจากอ่านสารสื่อแล้ว และเพื่อวัดการจัดการกระทำ วิตกกังวลและความรู้สึกรับนิเทศของผู้ถูกทดลอง ด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด ดังได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อเครื่องมือประกอบการทดลอง

หมายเหตุ

การทดลองครั้งนี้ ผู้ถูกทดลองรวมในการทดลองพร้อมกันทั้ง ๑๐ คน โดยใช้เวลาช่วงละ
ประมาณ 50 นาที

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบการจักรกระทำกับตัวแปรอิสระ

การตรวจสอบการจักรกระทำกับตัวแปรอิสระต่างๆ ทำให้นักทดลองทราบว่าสาเหตุที่ตนสร้างขึ้นในการทดลอง มีผลกระทบกระเทือนโดยตรงต่อผู้ทดลองหรือไม่มากนักเพียงใด ทั้งนี้การทดลองนี้ ผู้วิจัยจึงได้ตรวจสอบการจักรกระทำกับตัวแปรอิสระ โดยพิจารณาจากค่าคะแนนสอบตาม เกี่ยวกับความวิตกกังวลหรือความกลัวที่เกิดขึ้น หลังจากผู้ทดลองได้อ่านสารสื่อสองประเภท ผลปรากฏจากการตอบคำถามว่า "หลังจากอ่านบทความแล้ว ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกกังวลหรือความกลัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก เกี่ยวกับผลร้ายที่จะได้รับจากการมีประชากรหนาแน่น" ผู้ทดลองที่ได้รับสารสื่อที่น่ากลัวมาก จำนวน 30 คน ยอมรับว่าตนมีความรู้สึกดังกล่าวยิ่ง (คะแนนเฉลี่ย 6.17) ส่วนผู้ทดลองในกลุ่มที่ได้รับสารสื่อที่น่ากลัวปานกลางยอมรับเช่นเดียวกัน (คะแนนเฉลี่ย 5.77) เมื่อใช้ t -test (independent score) วิเคราะห์พบว่าทั้งสองกลุ่มมีความรู้สึกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็มีแนวโน้มว่าแตกต่างกันตามจุดมุ่งหมายของผู้วิจัย

นอกจากคำถามเพื่อทดสอบการจักรกระทำกับความกลัวดังกล่าวยังค้นพบผู้ทดลองได้ตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลโดยทั่วไป หลังจากได้อ่านสารสื่อประเภทใดประเภทหนึ่งแล้ว ปรากฏว่าสารสื่อชนิดต่างๆ มีอิทธิพลต่อความวิตกกังวลโดยทั่วไปของผู้ตอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดูตาราง 1 ในภาคผนวก ก) กล่าวคือ ผู้ที่ได้อ่านสารสื่อที่น่ากลัวมาก ยอมรับว่าตนมีความวิตกกังวลโดยทั่วไป (คะแนนเฉลี่ย 24.33) มากกว่ากลุ่มสารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 21.56) และกลุ่มควบคุม (ค่าเฉลี่ย 21.43)

จึงอาจสรุปได้ว่า สารสื่อที่น่ากลัวมากและน่ากลัวปานกลาง ทำให้นักเรียนเกิดความวิตกกังวล ในปริมาณที่แตกต่างกันตามจุดมุ่งหมายของผู้ทดลอง

การตรวจสอบผลของการสุ่มกลุ่ม ผู้ถูกทดลอง เข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

การทดลองใดๆ ก็ตาม ถ้ามีการจัดกระทำกับผู้ถูกทดลอง โดยเฉพาะเมื่อมีหลายกลุ่มเปรียบเทียบกัน ควรทราบก่อนว่า เกมผู้ถูกทดลองมีสิ่งต่างๆ ที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามเท่ากันหรือต่างกัน หรือไม่เพียงใด เพื่อให้แน่ใจว่าผลที่เกิดขึ้นเป็นเพราะการจัดกระทำกับตัวแปรอิสระจริงๆ ไม่ใช่เป็นเพราะความไม่เสมอภาคในลักษณะบางอย่างของผู้ถูกทดลองก่อนการทดลองอยู่แล้ว ดังนั้น การทดลองนี้ผู้วิจัยจึงตรวจสอบตัวแปรที่เป็นลักษณะของผู้ถูกทดลองทุกคนก่อนดังนี้

1. วัดทัศนคติทั้ง เดิมของผู้ถูกทดลองทุกคนก่อนที่จะได้รับสารสื่อชักจูง พบว่า ก่อนที่ผู้ถูกทดลองในแต่ละกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มจะได้รับสารสื่อแต่ละประเภท ผู้ถูกทดลองทั้งสามกลุ่มมีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (กลุ่มที่จะได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวมาก ไคกะแนตทัศนคติเฉลี่ย 90.80 กลุ่มที่จะได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง ไคกะแนตทัศนคติเฉลี่ย 92.23 และในกลุ่มที่จะได้รับสารสื่อที่ไม่เกี่ยวข้องหรือสารสื่อเป็นกลาง ไคกะแนตทัศนคติเฉลี่ย 88.23) ซึ่งผลนี้เป็นไปตามความคาดหมายของผู้วิจัย (ดูตาราง 2 ในภาคผนวก ก.)

2. วัดทัศนคติทั้ง เดิมในกลุ่ม ผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายนอก และในกลุ่มที่เชื่ออำนาจภายในก่อนที่จะได้รับสารสื่อชักจูง พบว่าทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติต่อการคุมกำเนิดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (กลุ่มที่เชื่ออำนาจภายใน ไคกะแนตทัศนคติเฉลี่ย 92.06 และกลุ่มที่เชื่ออำนาจภายนอก ไคกะแนตเฉลี่ย 89.24 ดูตาราง 10 ในภาคผนวก ค) ซึ่งผลเป็นไปตามความคาดหมายของผู้วิจัย

3. ตรวจสอบก่อนที่ผู้ถูกทดลองรายงาน ว่า คนมีความรู้มากหรือน้อยเกี่ยวกับปัญหาประชากรและการคุมกำเนิดก่อนมาทำการวิจัย พบว่า ผู้ถูกทดลองในกลุ่มสารสื่อทั้ง 3 ประเภทมีความรู้ในเรื่องนี้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (กลุ่มที่ได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวมาก ไคกะแนตความรู้เฉลี่ย 5.30 กลุ่มที่ได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง ไคกะแนตเฉลี่ย 4.46 และกลุ่มที่ได้รับสารสื่อเป็นกลาง ไคกะแนตเฉลี่ย 5.16 ดูตาราง 3. ในภาคผนวก ก.)

ผลการวิจัยทั้ง 3 ข้อนี้ เป็นหลักฐานแสดงว่า ผู้ถูกทดลองทุกคนได้ถูกสุ่มละ

เข้ากลุ่มอย่างถูกต้อง ทำให้ไม่เกิดความลำเอียงในการจัดเข้ากลุ่ม จึงแน่ใจได้ว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งหมด มีทัศนคติเท่าเทียมกันมาก่อนการทดลอง และทุกกลุ่มรายงานว่ามีความรู้เท่าเทียมกันก่อนมาทำการทดลอง ถึงแม้ว่าคำถามนี้จะถามภายหลังจากการที่ร่วมการทดลองแล้วก็ตาม

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลในการทดลองนี้ คือ กระบวนการเปลี่ยนทัศนคติ โดยแยกวิเคราะห์ตามตัวแปรอิสระเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. อิทธิพลของบุคลิกภาพแบบ เชื่ออำนาจภายนอกและแบบ เชื่ออำนาจภายใน กับสารสื่อที่มีความน่ากลัวต่างกัน ต่อการเปลี่ยนทัศนคติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยใช้สถิติ 2 ประเภท คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในแต่ละคู่ (Multiple range tests) ของคันแคน (Duncan, 1955)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ในตอนนี้มี 2 ตัว คือ

ก. บุคลิกภาพของผู้ถูกทดลองแยกเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มเชื่ออำนาจภายนอก (คะแนน 10 ถึง 16) และกลุ่มเชื่ออำนาจภายใน (คะแนน 3 ถึง 9)

ข. สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวแยกเป็น 3 ประเภท คือ สารสื่อที่น่ากลัวมาก สารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง และสารสื่อที่เป็นกลาง

ตัวแปรตามคือ ปริมาณการเปลี่ยนทัศนคติ ซึ่งหมายถึง คะแนนความแตกต่างของการวัดทัศนคติต่อการคุกคามก่อนและหลังได้รับสารสื่อชักจูง ถ้าคะแนนวัดครั้งหลังมากกว่าครั้งแร่มาก ก็หมายความว่า มีการเปลี่ยนทัศนคติมาก ถ้าคะแนนมากกว่าเพียงเล็กน้อย ก็หมายความว่า มีการเปลี่ยนทัศนคติน้อย

ตาราง 1. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างของทัศนคติ จากบุคคลที่เชื่ออ่านาจภายนอกและบุคคลที่เชื่ออ่านาจภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่น่ากลัวมาก สารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง และสารสื่อที่เป็นกลาง

Source of Variance	df	SS	MS	F
บุคลิกภาพแบบ I-E (A)	1	280.90	280.90	2.02
สารสื่อ (B)	2	3484.86	1742.43	12.54**
A X B	2	255.27	127.63	0.91
Within Subjects	84	11666.87	138.89	

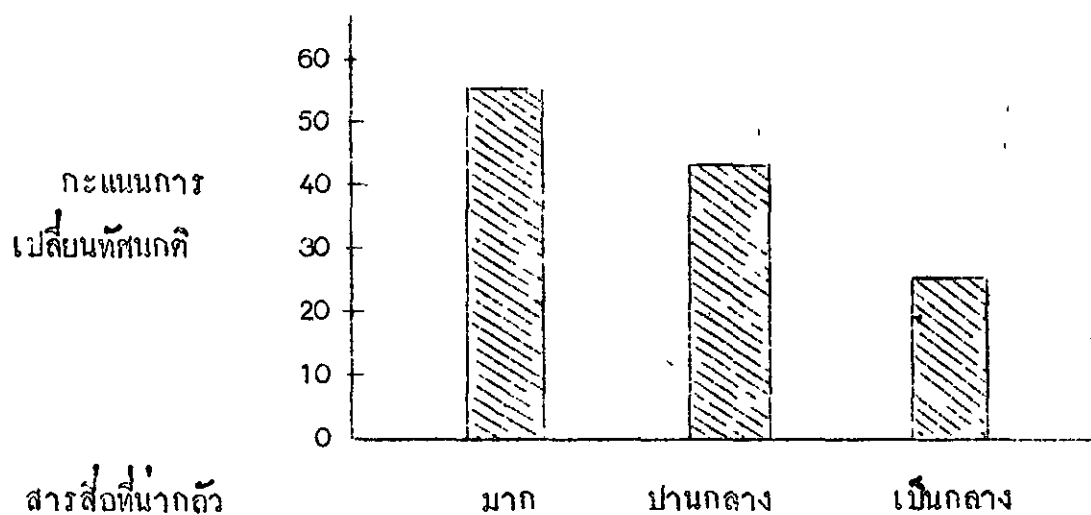
** $p < .01$ ($F_{2,84} = 4.88$)

ตาราง 1. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติ ปรากฏผลดังนี้

1. ผลทางค่านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ถูกทดลองในกลุ่มที่เชื่ออ่านาจภายนอก และผู้ถูกทดลองในกลุ่มที่เชื่ออ่านาจภายใน มีการเปลี่ยนทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดกับสมมุติฐานที่ว่า "บุคคลที่เชื่ออ่านาจภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่น่ากลัวให้เกิดความกลัว เปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่เชื่ออ่านาจภายนอก" แต่อย่างไรก็ตามพบว่า กลุ่มที่เชื่ออ่านาจภายใน มีแนวโน้มว่าได้เปลี่ยนทัศนคติมากกว่ากลุ่มที่เชื่ออ่านาจภายนอก (กลุ่มเชื่ออ่านาจภายในได้คะแนนเฉลี่ย 23.06 และกลุ่มเชื่ออ่านาจภายนอกได้คะแนนเฉลี่ย 19.53)

2. ผลของสารสื่อ 3 ประเภท พบว่า สารสื่อทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว ทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงนำคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 กลุ่มไปเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ ด้วยวิธี Multiple Range Tests ซึ่งดูได้จากตาราง 6. ในภาคผนวก ก. พบว่า สารสื่อที่น่ากลัวมาก ทำให้ผู้ถูกทดลอง เปลี่ยนทัศนติมากกว่าสารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง และสารสื่อที่เป็นกลาง อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดูภาพ 1.) และสารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง ทำให้ผู้ถูกทดลองเปลี่ยนทัศนคติไ้มากกว่า สารสื่อที่เป็นกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน ผลนี้ขัดกับสมมุติฐานที่ว่า "สารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง ทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติไ้มากกว่า สารสื่อที่น้ำหนักตัวมาก" แต่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า "สารสื่อที่เป็นกลางทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติไ้น้อยที่สุด"

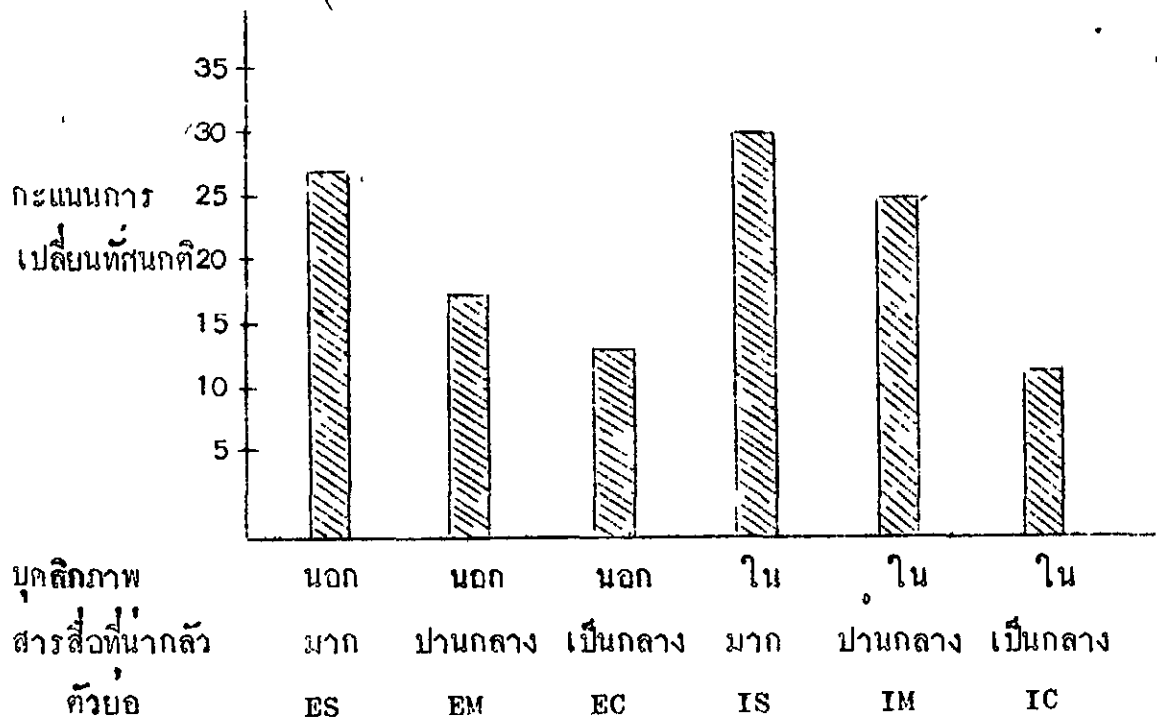

ภาพ 1. แสดงความแตกต่างของการเปลี่ยนทัศนคติระหว่างกลุ่มผู้ถูกทดลองที่ได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวต่างกัน 3 ประเภท

3. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัว ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่เชื่อมั่นได้ แต่ได้ทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ (Multiple Range Tests) ของคินแคน (Duncan, 1955) ซึ่งได้แสดงไว้ในตาราง 7 ในภาคผนวก ก.

ผลปรากฏว่าสภาวะการทดลองต่างๆ สามารถแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ กลุ่ม IC และ EC กับ IM, IS และ ES แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ผู้ถูกทดลองทั้งในกลุ่มที่เชื่ออำนาจภายนอก ในกลุ่มที่เชื่ออำนาจภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่เป็นกลาง มีการเปลี่ยนทัศนคติแตกต่างจากกลุ่ม

ผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายในเมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักมากและน้ำหนักปานกลาง และ
ยังแตกต่างจากกลุ่มผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายนอก เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักมากอีก
ควายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภาพ 2.) ซึ่งแสดงถึงอิทธิพลของสารสื่อ
ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ แก่กลุ่มในสภาวะการแปรสภาพเดียวกันไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติในระดับที่เชื่อมั่นได้

ภาพ 2. แสดงความแตกต่างของทัศนคติในกลุ่มปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภาพที่แตกต่างกันและสารสื่อที่น้ำหนักแตกต่างกัน

ผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ กลุ่ม EM แตกต่างจากกลุ่ม ES อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนัก
ปานกลางจะเปลี่ยนทัศนคติมากกว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทเดียวกัน แต่ได้รับ
สารสื่อที่น้ำหนักมาก แต่บุคคลที่เชื่ออำนาจภายในตน เปลี่ยนทัศนคติเป็นปริมาณไม่แตก
ต่างกันเมื่อได้รับสารสื่อต่างชนิดกัน (กลุ่ม IM กับ IS)

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของถาวร เปลี่ยนทัศนคติในกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม มาเรียงกันจากมากไปน้อย พบว่า กลุ่มบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกและได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนทัศนคติน้อยที่สุด (คุณภาพ 2 $EM = 17.60$) ส่วนบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เมื่อได้รับสารที่น้ำหนักตัวมาก มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด ($IS = 30.13$) ผลการวิเคราะห์นี้จึงไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "บุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง เปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด ส่วนบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวมาก เปลี่ยนทัศนคติน้อยที่สุด"

การที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการ เปลี่ยนทัศนคติของบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกและบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในไปสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทำให้ผู้วิจัยคาดว่าอาจเป็นเพราะ การแบ่งคะแนนบุคลิกภาพ แบบเชื่ออำนาจภายในภายนอกคน ไม่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด ทั้งนี้เป็นเพราะ คะแนนของกันส่วนใหญ่เกาะกลุ่มอยู่ใกล้กัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลมาวิเคราะห์ใหม่ โดยให้คะแนนบุคลิกภาพแบบเชื่ออำนาจภายในภายนอกต่างจากตาราง 1. กล่าวคือ ถัดเฉพาะคนที่ได้คะแนนต่ำมาก (3 ถึง 7 คะแนน) และสูงมาก (12 ถึง 16 คะแนน) ตัดคนที่ได้คะแนนในช่วง 8 ถึง 11 ออกหมด เพื่อให้ได้กลุ่มผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายนอก และกลุ่มผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายในอย่างแท้จริง

ผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนใหม่ทั้งกล่าว (ดูตาราง 4 ในภาคผนวก ค) พบว่าได้ผลเช่นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ครั้งแรก คือ ผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายนอก และกลุ่มผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายใน มีการเปลี่ยนทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (กลุ่มเชื่ออำนาจภายนอกได้คะแนนเฉลี่ย 22.07 และกลุ่มเชื่ออำนาจภายในได้คะแนนเฉลี่ย 24.87) แต่มีแนวโน้มว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายใน เปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก

เนื่องจากผลการวิเคราะห์อิทธิพลของบุคลิกภาพสองครั้งแรก ผู้วิจัยได้ใช้คะแนนความแตกต่างของทัศนคติก่อนและหลังอ่านสารสื่อ ซึ่งคะแนนที่ได้มีสะท้อนให้เห็นอิทธิพลของทัศนคติถึง เกินของผู้ถูกทดลองด้วย ผู้วิจัยจึงได้นำคะแนนทัศนคติหลังอ่านสารสื่อแล้วมาวิเคราะห์ตามลำดับ โดยใช้ผู้ถูกทดลองที่มีคะแนนบุคลิกภาพในช่วงปลาย (ถึงที่

ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนครั้งที่สอง) และวิเคราะห์ผลแค่เฉพาะผู้ถูกทดลองที่ได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวเท่านั้น (มี 4 กลุ่ม) และศึกษาผู้ได้รับสารสื่อที่เป็นกลางออกทั้งสองกลุ่ม ผลการวิเคราะห์ครั้งนี้พบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 (ดูตาราง 5 ในภาคผนวก ก.) ซึ่งต่างจากการวิเคราะห์ครั้งแรกและครั้งที่สอง กล่าวคือ หลังได้รับสารสื่อแล้ว ผู้คนที่เชื่ออำนาจภายในของตน มีทัศนคติไปในทิศทางที่ถูกชักจูงน้อยกว่า ผู้คนที่เชื่ออำนาจภายในตน (ค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้เชื่ออำนาจภายในตน 23.06 และของผู้เชื่ออำนาจภายนอกตน 19.53)

2. อิทธิพลของความรู้เกี่ยวกับปัญหาประชากร และการถูกดำเนินคดี กับสารสื่อที่มีน้ำหนักตัวต่างกัน ต่อการเปลี่ยนทัศนคติ

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ตัวคือ

ก. ปริมาณความรู้ของผู้ถูกทดลอง แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่มีความรู้มาก (ไต่คะแนน 6 และ 7) และกลุ่มที่มีความรู้น้อย (ไต่คะแนน 1, 2 และ 3) โดยตัดผู้ถูกทดลองที่มีคะแนน 4 และ 5 ออก

ข. สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัว แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ สารสื่อที่น้ำหนักตัวมาก สารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง และสารสื่อที่เป็นกลาง

ตัวแปรตามคือ ปริมาณการเปลี่ยนทัศนคติ ซึ่งหมายถึง คะแนนความแตกต่างของการวัดทัศนคติต่อการถูกดำเนินคดีก่อนและหลังได้รับสารสื่อ ถ้าคะแนนครั้งหลังมากกว่าคะแนนครั้งแรกเพียงเล็กน้อย ก็หมายความว่า มีการเปลี่ยนทัศนคติน้อย ถ้าคะแนนครั้งหลังมากกว่าคะแนนครั้งแรกมาก ก็หมายความว่า มีการเปลี่ยนทัศนคติมาก

ตาราง 2. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างของทัศนคติจากบุคคล
ที่มีความรู้ในเรื่องประชากรและการคุมกำเนิดมากและน้อย เมื่อได้รับ
สารสื่อที่ต่างกัน

Source of Variance	df	SS	MS	F
ความรู้ (A)	1	218.09	218.09	2.47
สารสื่อ (B)	2	600.07	300.03	3.41*
A X B	2	90.61	45.31	0.51
Within Subjects	24	2119.67	88.31	

$$* p < .05 (F_{2,24} = 3.40)$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างของทัศนคติในตาราง 2 แสดงว่า

1. บุคคลสองที่รายงานว่ามีความรู้เรื่องประชากรและการคุมกำเนิดต่างกัน มีการเปลี่ยนทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (กลุ่มที่มีความรู้มากได้คะแนนเฉลี่ย 27.07 และกลุ่มที่มีความรู้น้อยได้คะแนนเฉลี่ย 21.67) แต่มีแนวโน้มว่าบุคคลที่มีความรู้มากอยู่แล้ว จะเปลี่ยนทัศนคติไปตามคำชักจูงหรือคำข่มขู่มากกว่า บุคคลที่มีความรู้หรือไม่เคยรู้ในเรื่องนี้นั้นมากอละเลย

2. แลของสารสื่อ 3 ประเภท พบว่า สารสื่อทั้ง 3 ประเภท ทำให้บุคคลที่มีความรู้มากและน้อยเปลี่ยนทัศนคติได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (กลุ่มที่ได้รับสารสื่อที่หนักสุดได้คะแนนเฉลี่ย 29.50 กลุ่มสารสื่อที่หนักปานกลางได้คะแนนเฉลี่ย 25.00 และกลุ่มสารสื่อที่เป็นกลางได้คะแนนเฉลี่ย 18.60)

3. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างปริมาณความรู้ เรื่องปัญหาประชากรและการคุมกำเนิด และสารสื่อที่มีความหนักต่างกัน ไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่เชื่อมั่นได้

3. อิทธิพลของความวิตกกังวลกับสารสื่อที่นำกล้วต่างกันต่อการ เปลี่ยนทัศนคติ

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการ เปลี่ยนทัศนคติครั้งนี้ มี 2 ตัวคือ

ก. ปริมาณความวิตกกังวล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่มีความวิตกกังวลมาก (ไคคะแนน 27 ถึง 34) และกลุ่มที่มีความวิตกกังวลน้อย (ไคคะแนน 8 ถึง 16) และตัดผู้ถูกทดลองที่ไคคะแนน 17 ถึง 26 ออก

ข. สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัว แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ สารสื่อที่น่ากลัวมาก สารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง และสารสื่อที่เป็นกลาง

ตัวแปรตามคือ ปริมาณการเปลี่ยนทัศนคติ ซึ่งหมายถึงคะแนนความแตกต่างของการวัดทัศนคติต่อการถูกนำเสนีก่อนและหลังได้อ่านสารสื่อ ถ้าคะแนนครั้งหลังมากกว่า คะแนนครั้งแรกมาก ก็หมายความว่า มีการเปลี่ยนทัศนคติมาก ถ้าคะแนนครั้งหลังมากกว่าคะแนนครั้งแรกเพียงเล็กน้อย ก็หมายความว่า มีการเปลี่ยนทัศนคติน้อย

ตาราง 3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่าง ของทัศนคติจาก บุคคลที่มีความวิตกกังวลมากและน้อย เมื่อได้รับสารสื่อที่น่ากลัวต่างกัน

Source of Variance	df	SS	MS	F
ความวิตกกังวล (A)	1	252.92	252.92	3.64 ^a
สารสื่อ (B)	2	366.50	183.25	2.64
A X B	2	626.58	313.29	4.51*
Within Subjects	24	11666.00	69.41	

^a $p < .10$ ($F_{1,24} = 2.93$)

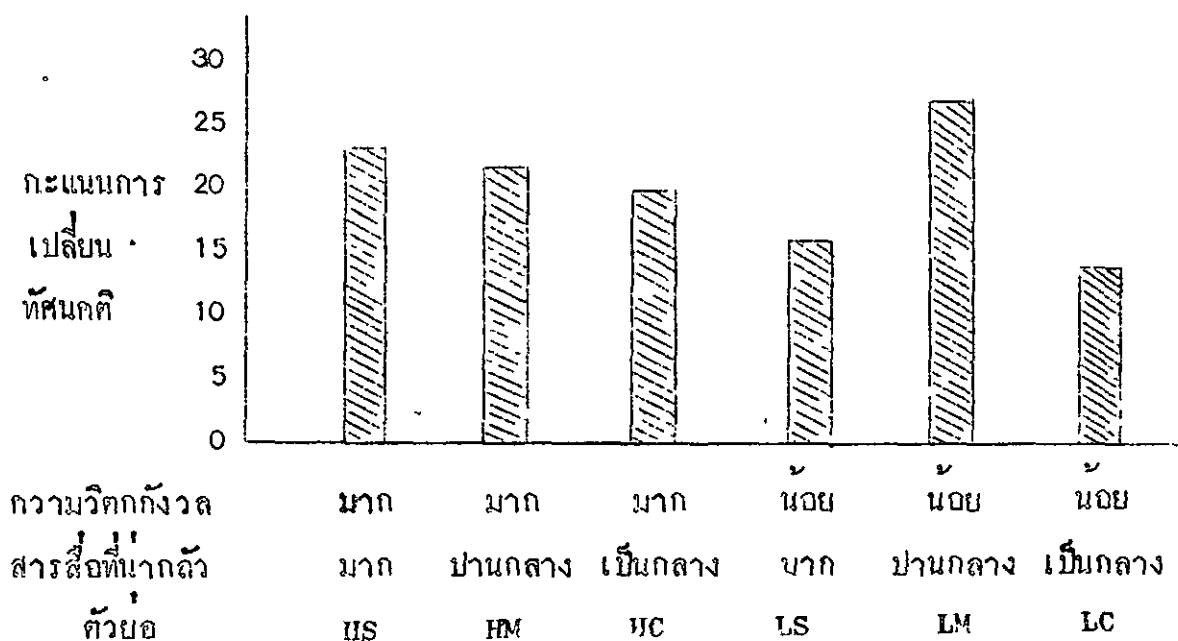
* $p < .05$ ($F_{2,24} = 3.40$)

ตาราง 3. แสดงว่า

1. บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ($p < .10$) (กลุ่มวิตกกังวลมากได้คะแนนเฉลี่ย 27.33 และกลุ่มวิตกกังวลน้อยได้คะแนนเฉลี่ย 15.53) กล่าวคือ บุคคลที่มีความวิตกกังวลมาก เปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่มีความวิตกกังวลน้อย

2. ผลของสารสื่อ 3 ประเภท พบว่าสารสื่อทั้ง 3 ประเภท ไม่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลในระดับที่เชื่อมั่นได้ แก่อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มว่า สารสื่อที่นำกลัวยาก ค่าให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติน้อยกว่าสารสื่อที่นำกลัวยานกลาง (คะแนนเฉลี่ยของสารสื่อที่นำกลัวยานกลาง 25.10 และสารสื่อที่นำกลัวยากได้คะแนนเฉลี่ย 24.70) สารสื่อที่เป็นกลางมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 17.50)

3. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความวิตกกังวลมากและน้อยกับสารสื่อที่มีระดับความนำกลัวย่างกัน พบว่า มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้เปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ Multiple Range Tests ของกันแดน (Duncan, 1955) ซึ่งได้แสดงไว้ในตาราง 8 ในภาคผนวก ค.

ภาพ 3. แสดงความแตกต่างของทัศนคติในกลุ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความวิตกกังวลต่างกัน และสารสื่อที่นำกลัวย่างกัน

ผลปรากฏว่า สภาวะการณ์ต่างๆ สามารถแยกได้เป็น 3 ประเภท คือกลุ่ม LC, LS กับ HC, HM, HS และ LM แตกต่างจากกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มผู้ถูกทดลองที่มีความวิตกกังวลต่ำ เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวมากและสารสื่อที่เป็นกลาง มีการเปลี่ยนทัศนคติเพียงเล็กน้อย ตรงกันข้าม เมื่อได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวปานกลาง กลับมีการเปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สำหรับกลุ่มผู้ถูกทดลองที่มีความวิตกกังวลสูง เมื่อได้รับสารสื่อทั้ง 3 ประเภท มีการเปลี่ยนทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูภาพ 3.)

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผล1 ปริมาณความน่ากลัวของสารสื่อและการ เปลี่ยนทัศนคติ

* การทดลองครั้งนี้ได้ใช้สารสื่อเกี่ยวกับอันตราย และความจำเป็นในการควบคุม อัตราการเกิดของกนไทย ผลปรากฏว่า สารสื่อที่น่าให้เกิดความกลัวมาก ทำให้บุคคล เปลี่ยนทัศนคติ มากกว่าสารสื่อที่น่าให้เกิดความกลัวปานกลาง ($p < .01$) * จึงขัดกับ ผลการวิจัยของแจนนิสและเฟรชแบค (Janis and Feshbach, 1953) ซึ่งพบว่า สารสื่อที่ชั่วร้ายมากทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาของสารสื่อที่นักวิจัยทั้งสองใช้เป็น "การลงโทษ" การกระทำของผู้ถูกทดลองใน ขณะนั้นทำให้รับรู้เกิดความวิตกกังวลมากจนไม่สามารถรับรู้ได้อีกต่อไป จึงไม่มีการเปลี่ยน ทัศนคติ แต่เนื้อหาของสารสื่อที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเพียงการกระตุ้นให้ผู้ถูกทดลอง หาทอง "หลีกเลี่ยง" สถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นกับเขาและสังคมของเขาเท่านั้น จึง สอดคล้องกับการวิจัยของอินสโกและอาร์คอฟ (Insko and Arkoff, 1965) ที่ว่า ถ้าการชู้เป็นการชู้เพื่อให้หลีกเลี่ยงแล้ว สารสื่อที่น่ากลัวมาก ทำให้บุคคล เปลี่ยนทัศนคติไ้มากกว่าสารสื่อที่น่ากลัวน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ถูกทดลอง เป็นนักเรียน เนื้อหาในสารสื่อจึง เป็นการชู้ให้หลีกเลี่ยง ถ้าผู้ถูกทดลองเป็นผู้ใหญ่ที่ครอบครัวยแล้วและ มีบุตรหลายคน สารสื่อนี้จะเป็นการชู้ที่ทําให้ผู้นั้นเห็นว่า เป็นการลงโทษเขา จึงคาดว่า ถ้าผู้ถูกทดลองมีภรรยาของตนเองแล้ว โดยเฉพาะผู้ที่มิบุตรยากจะได้ผลตามสมมุติฐาน

อาจจะอธิบายได้อีกอย่างหนึ่งว่า ปริมาณความน่ากลัวของสารสื่อในการทดลอง ครั้งนี้ไม่เท่าเทียมกับปริมาณความน่ากลัวที่ใช้ในการทดลองของบุคคลอื่น กล่าวคือสารสื่อ ที่น่ากลัวมากและน่ากลัวปานกลางในการทดลองนี้ อาจมีความน่ากลัวเท่ากับสารสื่อที่ น่ากลัวปานกลางและน่ากลัวน้อยในการทดลองอื่นๆ เพราะไม่มีเรื่องมีอวดที่จะนำผล มาเทียบกันได้นั่นเอง ถ้าคิดเสียว่า สารสื่อที่น่ากลัวปานกลางในการทดลองนี้ เท่ากับ สารสื่อที่น่ากลัวน้อยในการทดลองอื่นๆ และสารสื่อที่น่ากลัวมากเท่ากับสารสื่อที่น่ากลัว

ปานกลางในการทดลองอื่นๆ ผลก็จะสอดคล้องและทับซ้อนกัน เหตุผลที่การเทียบเคียงนี้อาจเป็นไปได้คือ สารสื่อที่ใช้ในการทดลองปัจจุบัน (ครั้งนี้) ไม่มีภาพประกอบมีแต่คำบรรยาย ผู้อ่านอาจมีจินตนาการไม่แจ่มแจ้ง เท่ากับการมีภาพประกอบหรือเท่ากับดูจากภาพสไลด์ หรือจากภาพยนตร์ เหมือนการทดลองอื่นๆ

ถ้ารับสารสื่อที่ไม่ทำให้เกิดความกลัวในปัญหาประชากรล้นโลก (สารสื่อที่เป็นกลาง) นั้น พบว่า ทำให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติที่น้อยที่สุด ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่บุคคลเปลี่ยนทัศนคติต่างๆ ที่ได้รับสารสื่ออย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการวัดนั้น ไม่จำเป็นเพราะอิทธิพลของสารสื่อ แต่เป็นเพราะผลการทดลองในครั้งแรก ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้สนใจศึกษาพิจารณาในเรื่องนั้น ทัศนคติจึงเปลี่ยนไปบ้างเล็กน้อย

2. บุคลิกภาพความเชื่ออ่านาภภายในภายนอกกับการเปลี่ยนทัศนคติเมื่อได้รับสารสื่อ

* การทดลองครั้งนี้ ได้ให้สารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวแก่บุคคลที่เชื่ออ่านาภภายนอก และบุคคลที่เชื่ออ่านาภภายใน พบว่า บุคคลทั้ง 2 กลุ่มมีการเปลี่ยนทัศนคติไปแตกต่างกัน* จึงไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยอื่นๆ ทั้งๆ ที่ผลการวิจัยของบุคคลเหล่านั้นจะขัดกันอยู่บ้างก็ตาม กล่าวคือ ในการวิจัยของเชอร์แมน (Sherman, 1973) พบว่า เมื่อให้บุคคลทดลองอ่านบทความที่ขัดกับทัศนคติเดิม ผู้ทดลองที่เชื่ออ่านาภภายนอก เปลี่ยนทัศนคติมากกว่า ผู้ทดลองที่เชื่ออ่านาภภายใน แต่การวิจัยของวัตสัน (Watson, 1967) และเฮิร์ชกับไชลเบ (Hersch and Scheibe, 1967) พบว่า เมื่อให้อ่านสารสื่อที่น่ากลัว บุคคลที่เชื่ออ่านาภภายในเปลี่ยนทัศนคติมากกว่า บุคคลที่เชื่ออ่านาภภายนอก การที่โค่นลัดกันเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ นักวิจัยทั้งสองกลุ่มต่างกล่าวใช้สิ่งกระตุ้นต่างกัน บุคคลที่ถูกกระตุ้นด้วยสารสื่อที่น่ากลัวมีความวิตกกังวลมากกว่าบุคคลที่ถูกกระตุ้นด้วยสารสื่อธรรมดา ประกอบกับบุคคลที่เชื่ออ่านาภภายนอกเป็นบุคคลที่มีความวิตกกังวลมากกว่า บุคคลที่เชื่ออ่านาภภายในอยู่แล้ว จึงทำให้บุคคลที่เชื่ออ่านาภภายนอกมีความวิตกกังวลมากขึ้นเป็นทวีคูณ จนไม่สามารถรับรู้หรือจดจำข้อความที่อ่านได้ ทำให้พวกเขารักษาทัศนคติเดิมไว้มากกว่าบุคคลที่เชื่ออ่านาภภายใน อย่างไรก็ตามในการทดลองปัจจุบันพบว่า บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อทัศนคติหลังจากได้รับ

สารสื่อแล้วอย่างนี้มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 กล่าวคือ ผู้คนที่เชื่ออำนาจภายใน มีทัศนคติไปในทางที่ถูกต้องมากกว่าผู้คนที่เชื่ออำนาจภายนอกคน ซึ่งผลส่วนนี้สนับสนุนผลการวิจัยของวัตสัน (Watson, 1967) และเฮิร์ชกับไฮลม (Hersch and Scheibe, 1967) ดังกล่าวแล้วข้างต้น

ในการทดลองนี้ พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรู้สึกถึงพลังกับความเชื่ออำนาจภายในภายนอกคน กล่าวคือ ผู้คนที่ทดลองที่เชื่ออำนาจภายในมีความวิตกกังวลมากกว่า ผู้คนที่ทดลองที่เชื่ออำนาจภายนอกคน (ตาราง 9 ภาคผนวก ก.) และเมื่อวิเคราะห์อิทธิพลของความวิตกกังวลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พบว่ามีความสำคัญทางสถิติในระดับที่เชื่อมั่นได้ ($p < .10$) กล่าวคือ ผู้ที่มีความวิตกกังวลมากเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อย ผลจึงสอดคล้องกับอิทธิพลของความเชื่ออำนาจภายในภายนอกคนที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติ ถึงแม้ผลทั้ง 2 ชนิดจะบางเบาแต่ก็จริงน่าเชื่อมั่นได้

นอกจากนี้การที่บุคคลมีลักษณะบุคลิกภาพที่เชื่ออำนาจภายในภายนอกคน มีอิทธิพลบางเบา อาจเป็นเพราะว่า การแบ่งบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในภายนอกคน ตามแบบสอบถามของรอตเตอร์อาจไม่เหมาะสมกับคนไทย จึงทำให้แบ่งบุคลิกภาพเหล่านั้นได้ไม่เด่นชัด ดังนั้น ถ้าจะใช้แบบสอบถามนี้ควรคัดเลือกเฉพาะบุคคลที่ลักษณะแตกต่างกันมาก ๆ กล่าวคือ เลือกเฉพาะกลุ่มคะแนนสูงสุด (เชื่ออำนาจภายนอก) และกลุ่มคะแนนต่ำสุด (เชื่ออำนาจภายใน) ผู้วิจัยได้ทดลองใช้วิธีนี้ โดยคัดคนที่ได้คะแนนค่าทั้งระหว่าง 2 กลุ่มทิ้งไป แต่ผลปรากฏว่า ผู้คนที่ทดลองทั้งสองกลุ่ม มีการเปลี่ยนทัศนคติไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ครั้งแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวิเคราะห์ครั้งหลังเหลือผู้ทดลองน้อยมาก ผลจึงไม่แตกต่างกันอย่างมีความสำคัญทางสถิติ เพียงแต่มีแนวโน้มว่า บุคคลที่เชื่ออำนาจภายในเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก ดังนั้นถ้าใช้วิธีดังกล่าว ควรให้จำนวนผู้ทดลองหลายๆ วิธีการนี้อาจมีข้อเสียตรงที่เป็นการศึกษาบุคคลที่มีลักษณะเป็นขอบเขตไม่สามารถึงอาจถึงกับบุคคลทั่วๆ ไปได้ เพราะในสถานการณ์จริงๆ นั้น คนส่วนใหญ่ก็มีบุคลิกภาพค่าทั้งระหว่างความเชื่ออำนาจภายนอกกับภายใน อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้ก็ยังมีแนวโน้มว่า บุคคลที่เชื่ออำนาจภายในเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอก

3 บุคลิกภาพทราบดีเชื่ออำนาจภายในภายนอกกับการเปลี่ยนทัศนคติ เมื่อได้รับสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่างๆ กัน

ผลการปฏิบัติมีชื่อว่า บุคลิกภาพความเชื่ออำนาจภายในภายนอก และสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวมาก ปานกลาง และที่ไม่ทำให้เกิดความกลัวเลยนั้น พบว่า กลุ่มบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกและได้รับสารสื่อที่มากตัวปานกลางมีการเปลี่ยนทัศนคติได้น้อยกว่ากลุ่ม บุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกและภายใน เมื่อได้รับการสื่อที่มากตัวมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ทั้งนี้เป็นเพราะอิทธิพลของสารสื่อทั้งโลกกล่าวมาแล้วในข้อ 1. กล่าวคือ สารสื่อที่มากตัวมาก มีอิทธิพลทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติได้มากกว่า สารสื่อที่มากตัวปานกลางและสารสื่อที่เป็นกลาง ประกอบกับบุคคลที่เชื่ออำนาจภายนอกมีการเปลี่ยนทัศนคติที่น้อยกว่าบุคคลที่เชื่ออำนาจภายในอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุผลที่สนับสนุนกันยิ่งขึ้น แต่เมื่อเหตุผลนี้ไปเปรียบเทียบกับบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบที่มีความวิตกกังวลสูงและต่ำ เมื่อได้รับสารสื่อที่มากตัวมากและน้อยพบว่า กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำและได้รับสารสื่อที่มากตัวมาก มีการเปลี่ยนทัศนคติที่น้อยที่สุด ส่วนบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงและได้รับสารสื่อที่มากตัวมากและมากตัวปานกลาง มีการเปลี่ยนทัศนคติปานกลาง และกลุ่มบุคคลที่มีความวิตกกังวลต่ำเมื่อได้รับสารสื่อที่มากตัวปานกลาง มีการเปลี่ยนทัศนคติมากที่สุด จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วผลต่างกันทั้งๆ ที่บุคลิกภาพแบบเชื่ออำนาจภายในภายนอกมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล จึงควรจะศึกษาลักษณะทั้งสองนี้ควบคู่กันไป และศึกษาการปฏิบัติสัมพันธ์กับสารสื่อประเภทต่างๆ ด้วย

4 ปริมาณความรู้ทั้งเดิมในเรื่องปัญหาประชากรและการคุมกำเนิดกับการเปลี่ยนทัศนคติเมื่อได้รับสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัวในระดับต่างๆ กัน

จากการให้ข้อมูลทดลองพบว่า คนมีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับประชากรและการคุมกำเนิดเพียงใด พบว่ากลุ่มที่ตอบว่าตนมีความรู้มาก มีแนวโน้มว่าเปลี่ยนทัศนคติมากกว่ากลุ่มที่ตอบว่าตนมีความรู้น้อย และพบว่าปริมาณความกลัวของสารสื่อมีอิทธิพลโดยตรงต่อการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลเหล่านี้ กล่าวคือ บุคคลที่มีความรู้มากเมื่อได้รับสารสื่อที่มากตัวมาก เปลี่ยนทัศนคติมากกว่ากลุ่มที่มีความรู้น้อยและได้รับสารสื่อที่มากตัวน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นที่น่าสนใจยิ่ง (คะแนนเฉลี่ย 32.6 และ 18.2 ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม การศึกษาอิทธิพลของความรู้เดิมที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติ

ในการทดลองนี้ก็ยังทำไม่อย่างผิวเผิน การวัดปริมาณความรู้ก็เริ่มก็ทำด้วยการใช้แบบสอบถามความถนัดเห็นของผู้ทดลองเท่านั้น ผู้ตอบอาจไขว้มาฐานที่แตกต่างกันได้มาก จึงควรศึกษาด้วยการวัดความรู้ในเรื่องนั้นๆ โดยตรง หรือสร้างให้ผู้ทดลองมีความรู้ในปริมาณที่ต่างกัน และศึกษาผลที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องที่เกี่ยวกับสารสื่อแห่งความกลัวนี้

ข้อเสนอแนะ

* ผลจากการทดลองครั้งนี้ ทำให้เห็นข้อบกพร่องและกำหนดแนวทางความคิดในการทำงานวิจัยทางด้านนี้ในอนาคต ดังนี้

1. การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะนำมาใช้เป็นสารสื่อ ควรเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่ไม่เคยมีความรู้มาก่อน หรือยังไม่เคยมีทัศนคติในทางใดด้านหนึ่ง เพื่อให้มีขอบเขตของทัศนคติที่จะขยายให้มากขึ้นได้ หรือพอที่จะเปลี่ยนวาทะถ้อยคำไปสู่อีกด้านหนึ่งได้ ทั้งนี้ก่อนเตรียมการทดลอง ควรมีการสำรวจหาแนวโน้มก่อนว่าสมควรจะใช้เรื่องอะไรในสารสื่อ เมื่อเลือกได้แล้วก็ควรต้องหาแนวโน้มอีกว่าการทำการทดลองกับใคร โดยกว่าเขาปัดทัศนคติอย่างไรในเรื่องนั้น

2. ควรเขียนเรื่องที่มีระดับความน่ากลัวแตกต่างกันหลายๆ ฉบับ เพื่อให้มีโอกาสเลือกได้มากขึ้น และเรื่องที่เลือกควรเป็นเรื่องที่ได้รับการตัดสินว่ามีความน่ากลัวประมาณร้อยละ 90 ส่วนเรื่องที่ตัดสินให้เป็นสารสื่อที่น่ากลัวน้อยลง ก็ควรใช้เรื่องที่ได้รับการตัดสินว่ามีความน่ากลัวน้อยลงตามลำดับ และสารสื่อที่น่ากลัวนี้ควรใช้อย่างน้อย 3 ระดับ

3. ถ้าจะใช้แบบสอบถามความเชื่ออำนาจภายในภายนอกของโรคหัดเยอรมัน แยกบุคคล ลักษณะของผู้ทดลอง ควรนำมาจัดแปลงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง เช่น ในเรื่องอายุ สถานภาพทางการศึกษา แล้วนำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรง ก่อนที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการทดลองจริงๆ เพื่อความแบบสอบถามนั้น สามารถใช้แยกบุคคล ลักษณะตามที่ต้องการได้หรือไม่ เปรียบใจ

4. ถ้าจะศึกษาอิทธิพลของสารสื่อ ให้กว้างออกไปอีก ควรมีการเน้นตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะของผู้รับสารสื่ออีกดังต่อไปนี้

4.1 ปริมาณความวิตกกังวลของผู้ทดลอง อาจแบ่งออกเป็น วิตกกังวล มากน้อยก่อนได้รับสารสื่อที่ใด หรือจะกระตุ้นให้ผู้ทดลองเกิดความวิตกกังวลก่อน แล้ว แบ่งเป็นสองหรือสามระดับ คือวิตกกังวลสูง ปานกลางและต่ำ เพื่อศึกษาว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวลเป็นปรมาณต่างกัน เมื่อได้รับสารสื่อที่ใดแล้วในระดับต่างๆ กัน จะ เปลี่ยนทัศนคติมากหรือน้อยกว่ากันเพียงใด

4.2 การศึกษากับปริมาณความรับรู้ เกมของผู้ทดลอง อาจวัดได้โดยตรง หรือจัดกระทำให้ผู้ทดลองมีความรู้เกี่ยวกับประเด็นที่ใช้ในระดับต่างๆ กัน เพื่อศึกษา การปฏิบัติงานของผู้ใช้ของตัวแปรนี้กับลักษณะอื่นๆ ของผู้ทดลอง และปริมาณความน่ากลัวของ สารสื่อ

บรรณานุกรม.

บรรณานุกรม.

ถาวร ศากรวิมล "การทำตาม (Conformity) ของนักเรียนฝึกหัดครูชั้นประกาศ นียบัตร วิชาการศึกษา ปีที่ 2" ปรินญาทิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516, 98 หน้า

พจน์ วันทรวีระกุล "ความสัมพันธ์ระหว่างความอยากรู้อยากเห็น ทักษะกับแบบเชื้ออำนาจ ภายในและภายนอกตนและความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 และประถมปีที่ 7" ปรินญาทิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515, 98 หน้า

Byrne, D. An Introduction to Personality. A Research Approach
Prentice-Hall, Inc. Englewood Cliffs, New Jersey, 1966, 552 pp.

Collins, B.E. Attribution theory analysis of forced compliance.
Proceedings of the 77th Annual Convention of the American Psychological Association, 1969, 4, 309-310. (Summary)

Duncan, D.B. Multiple range and multiple F tests. Biometrics,
1955, 11, 1-42.

Festinger, L. A theory of cognitive dissonance. Stanford. Stanford Univer. Press, 1957.

Gore, P.M. & Potter, J.R. "A personality correlate of social action"
Journal of Personality, 1963, 31, 58-64. /

Hersch, P. & Scheibe, K.E. "Reliability and validity of internal-external control as a personality dimension." Journal of Consulting Psychology, 1967, 31, 609-613.

- Hoyt, M.F., Henley, M.D., & Collins, B.E. Studies in forced compliance. The confluence of choice and consequence on attitude change. Paper presented at the meeting of the Western Psychological Association, San Francisco, April 1971.
- Insko, C., Arkoff, A., and Insko, V. "Effects of high and low fear-arousing communications upon opinions toward smoking." Journal Experimental Social Psychology, 1965, 1, 256-266.
- Janis, I. & Feshbach, S. "Effects of fear-arousing communication." Journal Abnormal Social Psychology, 1953, 48, 78-92.
- Janis, I., & Terwilliger, R. "An experimental study of psychological resistance to fear-arousing communications." Journal Abnormal Social Psychology, 1962, 65, 403-410.
- Leventhal, H. Findings and theory in the study of fear communications. in Berkowitz, L. (ed.) Advances in Experimental Social Psychology, Academic Press., 1970, 5, 120-186.
- Odell, M. Personality correlates of independence and conformity. Unpublished Master's thesis, Ohio State University, 1959.
- Phares, E.J., Ritchie, D.E. & Davis, W.L. "Internal-external control and reaction to threat." Journal of Personality and Social Psychology, 1968, 10, 402-405.
- Phares, E.J., & Wilson, K.G. Responsibility attribution role of outcome severity, situational ambiguity, and internal-external control. Journal of Personality, 1972, 40, 392-406.

- ✓ Ritchie, E. & Phares, E.J. "Attitude change as a function of internal-external control and communicator status." Journal of Personality, 1969, 37, 429-443. ✓
- Rotter, J.B. "Generalized expectancies for internal-external control of reinforcement." Psychological Monographs, 1966, no. 609, 28 pp.
- ✓ Sherman, S.J. "Internal-external control and its relationship to attitude change under different social influence techniques." Journal of Personality and Social Psychology, 1973, 26, 23-29.
- Shaw, M.E. & Wright, J.M. Scales for the Measurement of Attitudes. Mc. Graw-Hill Book Company, New York, 1967, pp. 133-137.
- Watson, D. "Relationship between locus of control and anxiety." Journal of Personality and Social Psychology, 1973, 6, 91-92.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. Mc. Graw Hill, New York, 1962, 672 pp.

ภาคผนวก ก.

1. คำแนะนำ
2. ตารางที่ 3 ประเภท
3. แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการคุมกำเนิด
4. แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน
5. แบบสอบถามวัดความวิตกกังวล
6. แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

คำแนะนำสำหรับผู้อ่าน.

การศึกษาทางจิตวิทยาซึ่งคุณกำลังมีส่วนร่วมอยู่นี้ เป็นการศึกษา
ความสามารถในการอ่านเอาความใจได้ใจความหมายกรณณ ภายใ^๑เวลาที่กำหนด
ให้ ขอให้ท่านให้ความสนใจอ่านเอกสารที่แจกให้^๒อย่างละเอียด และพยายาม
จดจำข้อความใจได้ใจความที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถึงแม้^๓แต่หน้าแรกของเอกสารฉบับนี้
เมื่ออ่านสารเสร็จแล้วขอให้ท่านตอบคำถามที่จะแจกให้ต่อไป^๔ โดยท่านจะต้อง
ไม่กลับมาอ่านเอกสารใหม่อีกเป็นอันขาด ขอให้ท่านตั้งใจทำเพื่อประโยชน์ของ
ท่านเอง และจะเป็นผลดีต่อวิชาการทางจิตวิทยาซึ่งกมในประเทศไทยด้วย

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน.

มะเร็งร้ายแห่งพื้นพิภพ

"ท่านคงเสียหนึ่บ่ได้ แต่ท่านหนีมนุษย์ด้วยกันไม่ได้ มนุษย์ร้ายกว่างู และงูร้ายกว่าเสือ" การมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่ ก่อพัฒนาและกำลังพัฒนาทั้งหลาย ซึ่งถ้าหากมิได้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแล้ว มนุษย์ ชาติจะเป็นประจักษ์เรื่อง ซึ่งมุ่งทำลายทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ และเพิ่มว่าวนขึ้นไป จนถึงจุดกลับของสังคมและประเทศชาติในอนาคตอันใกล้

เมื่อย้อนไปพิจารณาตัวเลขในอดีต ในปี ค. ส. 1930 พลโลกมีอยู่ 2 พันล้านคน ในปี ค. ส. 1967 มีถึง 3.5 พันล้านคน และด้วยอัตราการเพิ่ม เช่นนี้ ในปี ค. ส. 1975 จะมีจำนวนถึง 4 พันล้านคน กล่าวอีกนัยหนึ่งมนุษย์ชาติ จะใช้เวลากว่า 500,000 ปี ที่จะเพิ่มจำนวนถึง 2 พันล้านคนแรกเท่านั้นจะใช้เวลาอีก 45 ปีเท่านั้น สำหรับอีก 2 พันล้านคนต่อมา จะใช้เวลาน้อยกว่า 40 ปี สำหรับการเพิ่มขึ้นอีกทุกหนึ่งเท่าตัว (การขยายพันธุ์ของมนุษย์ใกล้เคียงกับการขยายพันธุ์ของแมลงอย่างเหลือเชื่อ เราเอาเขาไปได้ ล่อได้ตกเขาตายได้ แต่มนุษย์ต้อง อยู่กับเราตลอดไป) ในขณะที่พลโลกกว่า 100,000 คน ในปัจจุบันล้มตายลงวันหนึ่งๆ ด้วยภาวะการขาดอาหารคนอีกกว่า 2 ใน 3 ของทั้งหมดอดกินธัญพืชต่างๆ เพื่อ ความอยู่รอดในสภาวะที่อดอยากและทุกข์ทรมานเป็นความหายนะอย่างใหญ่หลวงที่ มนุษย์อีกมากมายยังคงปฏิเสธความกลัว ไม่มีความจำเป็นในการจัดการเชิงชาวนาประชากร สภาพที่ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอยู่จำกัดเช่นนี้ ไม่มีสิ่งมีชีวิตใดสามารถเพิ่มจำนวน ถอดไปได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ถ้ามนุษย์ไม่ยอมใช้สติปัญญาของตนแก้ปัญหาลดการ อดอาหารการเกิดลง ธรรมชาติย่อมใช้วิธีการของตนเองในการควบคุม นั่นคือ ความอดอยาก โรคภัยไข้เจ็บ การต่อสู้แย่งชิงอาหาร ความทุกข์ทรมาน และ ความตายอย่างน่าเวทนาที่สุดในที่สุด

ประชากร ถึงแม้ว่าจะเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ แต่ถ้าประเทศใดมีประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษาและมาตรฐานการครองชีพในระดับต่ำ มีภาวะอนามัยทรุดโทรมและขาดความรู้ความสามารถในการผลิตแล้ว ถึงแม้ว่าประเทศนั้นจะอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ และมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

อย่างก็เล็ดเปื้อนโลกก็ตาม ก็คงไม่สามารถพัฒนาทางเศรษฐกิจในเศรษฐกิจ
เป้าหมายได้ ประเทศที่มีอัตราการเกิดสูง แต่มีอัตราการตายต่ำ เช่นประเทศ
ไทย ปากีสถาน ออฟริกา และลาตินอเมริกา เป็นต้น ประชากรจะ
ประกอบด้วยบุคคลอายุต่ำกว่า 11 ปี (ซึ่งไม่นับว่าเป็นแรงงานของประเทศ)
อยู่ประมาณร้อยละ 45 หมายความว่า บุคคลวัยทำงาน 100 คน จะต้องรับ
ภาระเลี้ยงดูเด็กถึง 90-95 คน ขณะที่ประเทศที่มีอัตราการเกิดต่ำนั้นผู้ใหญ่
100 คน รับภาระเลี้ยงดูเด็กเพียง 30-50 คน เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อม
มีปัญหาต่างๆ ตามมาอีกมากมาย ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศที่อัตรา
การเพิ่มของประชากรมากกว่าอัตราการเจริญทางเศรษฐกิจ เช่น ประเทศก๊วย
พัฒนา หรือประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ปัญหาต่อไปนี้นี้เป็นผลจากปริมาณความ
ล้มเหลวของพลเมือง เป็นปัญหาหนึ่งที่น่ากลัวอย่างยิ่ง และกำลังคุกคามใกล้
ตัวเราเข้ามาทุกทีๆ

1. ปัญหาประชากรกับการศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะกลั่นกรองให้ประชากร เป็นแรง
งานที่มีคุณภาพของประเทศชาติ แต่การที่ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้
รัฐบาลไม่สามารถจัดการทางการศึกษาให้ได้อย่างทั่วถึง เท่าที่ปรากฏในขณะ
นี้พบว่า เด็กที่เรียนจบชั้นประถมปีที่ 4 มีเพียง 1 ใน 4 เท่านั้น ที่มีโอกาส
เรียนต่อชั้นประถมปีที่ 5 และมีเพียง 1 ใน 10 ที่ได้รับการศึกษาต่อในชั้นมัธยม
ศึกษา เด็ก 9 ใน 10 ที่เหลืออยู่ เป็นเด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจน มีเงินจ
นหลายคน พ่อแม่ไม่อาจรลกันรนเพื่อให้การศึกษาต่อได้ ถ้าสิ่งแวดล้อมที่ดีหรือมี
ความสามารถพิเศษก็อาจต่างงานหาเลี้ยงชีพต่อไปได้ แต่จากการสำรวจพบว่า
ส่วนใหญ่จะกลายเป็นเด็กเถร เด็กเหลือขอหรืออัมพาต เป็นโจรผู้ร้ายในที่
สุด ทั้งๆ ที่เด็กเหล่านั้นจะเป็นคนดีได้ ถ้าเขามีโอกาสศึกษาเล่าเรียน ดังนั้น
ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศจึงกลายเป็นแรงงานที่ไร้ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็น
อุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาเป็นอย่างมาก ถ้าจำนวนประชากรยังคงเพิ่มขึ้น
เรื่อยๆ เช่นนี้ รัฐบาลจะต้องเพิ่มครู โรงเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน

และอื่นๆ อีกมาก ซึ่งไม่มีทางที่จะสอดคล้องกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นได้เลย
และประเทศย่อมไปมีเงินเหลือพอที่จะใช้จ่ายในด้านอื่นๆ อีก และจะจนลงทุกปี
จนอาจล้มละลายได้อย่างรวดเร็ว

2. ปัญหาประชากรกับสังคม

ปัญหาคนว่างงาน เป็นปัญหาสังคมที่ใหญ่มากในเมืองไทย เนื่อง
จากประชากรเพิ่มเร็วกว่าค่าตอบแทนงาน จากสถิติของสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ
ในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2513 - 2518 จะต้องมีงานอีก 2.6 ล้านตำแหน่ง
จึงจะเพียงพอ และกว่าความต้องการค่าตอบแทนงาน จะเพิ่มอีกเรื่อยๆ ปัญหาคนว่าง
งานจึง เป็นปัญหาที่น่าหนักใจอย่างยิ่ง

ในขณะที่ยังมองหางานทำไม่ได้ ชาวชนบทและเกษตรกรส่วน
มากก็ประสบปัญหาล้ำกลึงกัน เพราะเนื่องที่ในการ เพาะปลูกทอดคนน้อยลง ไป
เนื่องจากต้องแบ่งปันกันระหว่างญาติพี่น้องทั้งหลายทำให้ทองถิ่นร่นเข้าไปหางาน
ทำในเมืองหลวง แล้วยกความยากจน และคอยสติปัญญา ความรู้ความสามารถ
จึงต้องมีอาชีพกรรมกรหรือในบริการ และอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมที่แออัด
ยัดเยียด ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น เกิดปัญหาตำรวจกับทั้ง วุ่นวาย
อาจแน่นขนัดปิดทางเคลื่อนไหวได้ เกิดที่แหล่งเสื่อมโทรมเพิ่มมากขึ้น และ
จะทำให้สังคมกลายเป็นพิษสำหรับประชากรที่อาศัยในบริเวณนั้นๆ เป็นต้น นอก
จากนี้ ปัญหาต่างๆ ดังกล่าว ยังเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดปัญหาอาชญากรรมง่ายขึ้น
กลายเป็นเงาตามตัว เพราะผู้นั้นไม่สามารถหาเงินหรือทรัพย์สินมาจุนเจือครอบครัว
ได้นั่นเอง

3. ปัญหาประชากรกับเศรษฐกิจ

เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ที่ดินที่ทำกินยังมีอยู่
ทางเดิม ผลผลิตที่เพิ่มได้นิดหน่อย ก็จะส่งไปขายต่างประเทศ ก็ถูกนำมาใช้
การบริโภคในประเทศมากขึ้น จนในที่สุดก็ไม่ใช่เพียงพอต่อจำนวนประชากร ต้อง
สั่งซื้อจากต่างประเทศเข้ามาบริโภคแทน ขณะนี้หลายๆ ประเทศ ประสบปัญหาอย่าง
เดียวกัน คือ มีอาหารไม่เพียงพอแก่การบริโภคของประชากรในประเทศของตน

จึงแทบไม่มีใครยอมขายให้แก่ประเทศอื่น ทำให้ประชากรตกอยู่ในสภาวะอดอยากปากแห้ง ต้องแย่งกันซื้ออาหารในราคาสูงลิ่ว เพราะมีปริมาณน้อยเหลือเกิน ยิ่งถ้าครอบครัวใดมีฐานะยากจน ปีนุศรและนุศลที่ต้องเลี้ยงดูหลายคนแล้วแทบจะไม่มีโอกาสไปซื้ออาหารมาหกรวมครัวใดบริโภคนั้นเลย จากการสำรวจขององค์การยูนิเซฟในปี 2517 พบว่า เด็กกว่า 500 ล้านคนใน 70 ประเทศกำลังจะอดตาย เป็นโรคขาดอาหารอย่างรุนแรง และได้รับความเดือดร้อนอื่นๆอีกมาก ทั้งนี้เนื่องจากความยากจน และจากการที่เกษตรกรมีบุตรหลายคน โภชนาไม่เพียงพอถึงเศรษฐกิจของครอบครัวและของประเทศ ทำให้เลี้ยงดูเขาได้ไม่ดีก็มิได้ การทำนี้เปรียบเหมือนนกกลีเหล่านั้นที่ร่วมกันคำวากับน้ำที่เกิดมาอย่างร้ายแรง เป็นการจงใจฆ่าลูกหลานของคนให้ตายไปทีละน้อยๆ ตัวอย่าง เช่น ครอบครัวของนางกำวี่ หญิงหม้ายลูก 7 คน มีอาชีพนาเช่ากินค่าอยู่จังหวัดชลบุรี ใ้เวลาแรงงานวันละ 10 - 20 บาท ถ้าวันไหนไม่มีงานทำก็จะไม่มีข้าวให้ลูกๆ กินวันนั้น ลูกๆไทยเจ็บป่วยก็ต้องรอให้หายเอง จนกระทั่งลูกของนางทุกคนเป็นโรคขาดอาหาร บางคนทนไม่ไหวต้องตายไปในที่สุด คนที่มีชีวิตอยู่ก็มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ ขาดการศึกษา และจะต้องคนทุกชั่วอายุไปจนตลอดชีวิตของเขา นางกำวี่มีลูกเพียง 1 - 2 คน ก็คงพอจะหาเลี้ยงให้ลูกทั้งสองมีชีวิตที่สมบูรณ์กว่านี้อย่างแน่นอน (จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ปีที่ 15 ฉบับที่ 6131 วันจันทร์ที่ 28 ตุลาคม 2517)

ในขณะนี้เด็กยากจนในโรงเรียน ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน จำนวนนักเรียนที่ไม่ได้ทั้งอาหารเช้าและอาหารกลางวันรับประทานแทบทุกวันกำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าท่านเป็นครูท่านจะพอเห็นเด็กที่หิวโหยสมองก็อืดกันได้อย่างไร งานสอนคงจะยากขึ้นอีกหลายสิบเท่า ถ้าประชากรยังเพิ่มต่อไปอีก ลูกหลานของท่านก็จะอดอยากหิวโหยเหมือนเด็กอื่นใด แม่ท่านจะมีเงินซื้อแต่ไม่มีอาหารขายทานจะอยู่ในสภาวะอย่างไร ดังนั้นถ้าท่านและคนอื่นๆ มีการคุมอัตรการเกิดแล้ว ประชากรของประเทศก็จะมีปริมาณที่สมดุลกับกับอาหาร ความอดอยากปากแห้งก็จะไม่เกิดขึ้นในประเทศนั้น

4. ปัญหาประชากรกับสุขภาพ

ขณะนี้หลายๆ ประเทศกำลังประสบปัญหาอย่างเกี่ยวกันคือ ไม่สามารถเพิ่มปริมาณด้านสาธารณสุขให้พอกับความต้องการของประชากรได้ จะเห็นว่า

ปัจจุบันนี้ยังขาดแพทย์ พยาบาล โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่อนามัย และอุปกรณ์การแพทย์อีกมากมาย จากการสำรวจเมื่อเร็วๆ นี้พบว่าในเขตเมืองหลวงมีแพทย์ 1 คนต่อคนไข้ 7,000 คน และในเขตภูมิภาค มีแพทย์ 1 คนต่อคนไข้ถึง 50,000 คน จากการมีแพทย์ไม่พอเพียง ประกอบกับการมีชีวิตที่ต้อคอยาก ต้องดิ้นรนและแย่งชิงกันตลอดเวลา ทั้งในทางที่อยู่อาศัย การทำมาหากิน ตลอดจนต้องเผชิญกับแสงสีและเสียงดังของเครื่องจักรเครื่องยนต์ และความแออัด ทำให้ทุกชีวิตที่เกิดมาต้องเสี่ยงกับภาวะเสื่อมทั้งสุขภาพทางกายและทางจิต ดังนั้นการที่ครอบครัวยุคใหม่มีบุตรหลานหลายคน จึงเป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งของบิดา มารดาและบุตร จากการสำรวจของสภาวิจัยแห่งชาติมี 2511 พบว่า การตั้งครรภ์และคลอดบุตรดีเกินไป ทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมารดาหลายอย่างดังนี้

1. อาจมีการตกเลือดก่อนและหลังคลอดอย่างรุนแรงจนถึงตายได้
2. การมีบุตรหลายคนอาจทำให้มดลูกแตก ในขณะที่เจ็บคลอดได้
3. จะมีการฉีกขาดของช่องคลอดได้ง่าย
4. มีโอกาสเป็นมะเร็งที่ปากมดลูกได้

จะเห็นว่ายังมีการตั้งครรภ์และคลอดบุตรมากเท่าใด โอกาสเสียชีวิตของมารดาที่ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น และความสมบูรณ์ปลอดภัยของบุตรคนหลังๆ ก็ลดลงด้วย จากการสำรวจ พบว่าบุตรคนหลังๆ มีโอกาสเสียชีวิตง่ายขึ้น มีร่างกายอ่อนแอ ไม่สมบูรณ์ ฝึการมาดักำเนิก จ่วนมากเป็นเล็กปัญหาวอน และโงกว่าบุตรคนแรกๆ นอกจากนี้ยังมีโอกาสเป็นโรคจิตโรคประสาทได้ง่ายกว่าบุตรสองสามคนแรกๆ มาก

ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงตัวอย่างส่วนหนึ่งของโทษหรืออันตรายที่จะได้รับจากการที่แต่ละครอบครัวยมีบุตรหลายคน จนเป็นเหตุของปัญหาต่างๆ ดังนี้ ถ้าเยาวชนรุ่นหลังๆ ร่วมมือกันรับผิดชอบในการควบคุมอัตราการเกิดให้ลดลง ผลประชากรในอนาคตก็จะมีชีวิตที่น่ายุค และประเทศก็สามารถขจัดปัญหาต่างๆ ลงได้มาก นอกจากนี้การคุมกำเนิดทำให้เกิดประโยชน์หลายอย่าง เช่น

1. เป็นการรักษาสุขภาพของบิดามารดา และทำให้แน่ใจในสุขภาพของบุตร
2. ช่วยให้การดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัวดีขึ้น มีความสัมพันธ์

มะเร็งแห่งพื้นพิภพ.

ปัญหาสำคัญที่ประเทศก๊อปปี้พัฒนา หรือประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายกำลังประสบ อยู่ก็คือปัญหาประชากรมากเกินไป ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องช่วยกันแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะถ้าไม่มีการแก้ไขปัญหาล่วงหน้าจะเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย เช่น อาหารไม่พอกิน มาตรฐานความเป็นอยู่ต่ำ เกิดภาวะไร้งาน การพัฒนา เศรษฐกิจตกต่ำ และบริการสังคมและการศึกษาไม่พอเพียงกับจำนวนประชากรที่สูงขึ้น อย่างรวดเร็ว ดังนั้น ประเทศใดที่มีจำนวนประชากรมากเกินไปจะตกอยู่ในสภาพที่รัฐ ไม่สามารถหาอาหาร ให้การศึกษาและบริการแก่ประชาชนได้ทั่วถึงและเพียงพอทำให้ ประชาชนไม่ได้รับการตอบสนองในเรื่องความต้องการที่จำเป็นของมนุษย์เท่าที่ควร ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังประสบปัญหานี้ กล่าวคือ อัตราการเพิ่มของ ประชากรสูงขึ้นกว่าเดิมมาก ปัจจุบันพบว่า เด็กไทยกำลังกลานตามกันออกมาอย่างไม่ หยุดยั้ง เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งชั่วโมง จะมีเด็กคลอดออกมาถึง 174 คน หรือ นาทีละ 2.9 คน ทำให้เข้าใจกันว่าหญิงไทยเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการให้ กำเนิดบุตรสูงกว่าสตรีชาติอื่นๆ เช่น อเมริกา ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น คือหญิงไทยมี บุตรเป็นอัตราเฉลี่ยประมาณคนละ 4 คน

ดังนั้นปัญหาคนไทยจะล้นแผ่นดินจึง เป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไข จากการสำรวจ ของคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ โครงการวางแผนครอบครัวแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข และสถาบันประชากรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2515 พบว่าตัวเลขโดยประมาณของการเพิ่มจำนวนการ เกิดของจำนวนประชากรสูงถึง ปีละ 1,525,131 คน ในขณะที่ตายเพียง 343,323 คน ซึ่งถ้าเทียบอัตราส่วนลก มาเป็นต่อชั่วโมงแล้วจะพบว่า คนเกิดชั่วโมงละ 174 คน ขณะที่ตายเพียง 39 คน ตัวเลขแบบนี้เป็นตัวเลขน่ากลัวมาก โดยเฉพาะแนวโน้มในอนาคตที่มีท่าทีว่าจะเพิ่ม ขึ้นเรื่อยๆ ถ้ามหาเหตุแห่งการเพิ่มของประชากรนั้นไม่ไข เพราะผู้หญิงไทยจะมีประสิทธิภาพ ในการผลิตคนสูงกว่าผู้หญิงชาติอื่น แต่เป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักนำวิธี การคุมกำเนิดแบบใหม่มาใช้กันอย่างใกล้ชิด ตัวเลขเฉลี่ยของการให้กำเนิดของผู้หญิงไทย

1 คน สูงถึง 6.6 คน ในขณะที่ประเทศอุตสาหกรรมบางประเทศ เช่น อเมริกา ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ให้กำเนิดเด็กได้เพียง 3.0 - 2.8 และ 2.0 ตามลำดับ ไม่แปลกเลยถ้าหากอนาคตคนไทยอาจจะล้มแผ่นดิน แย่งกันดำมาหากิน แย่งกันอยู่อาบ ทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมต่างๆ ถูกลามอย่างมากมาย จึงไม่น่าที่เราจะนิ่งนอนใจกันอีกต่อไป

การมีประชากรมากเกินไปมีผลกระทบกระเทือนต่อบุคคล และมีอิทธิพลต่อคุณภาพของชีวิต แต่คนส่วนใหญ่มักนึกไม่ถึงว่า ปัญหาที่จะกระทบกระเทือนตัวเขา และรู้สึกว่าตนเองไม่มีอำนาจอะไรที่จะแก้ไขปัญหานั้นได้ จึงเป็นความบกพร่องที่ผิดอย่างแท้จริง เพราะผู้ที่แก้ไขปัญหานี้ได้ก็คือ บุคคลต้องช่วยกันวางแผนรวมกรัวในกรอมกรัวของตนเองก่อน ถ้าแต่ละกรอมกรัวไม่ช่วยกัน ไม่ถือว่าเป็นหน้าที่แล้ว ปัญหาต่างๆ ก็จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

ปัญหาแรกที่ถกกันถึงก็คือ ปัญหาเรื่องปากเรื่องท้อง โดยเฉพาะสังคมกบฏชนอย่างประเทศเรา ซึ่งในปัจจุบันก็ยังเผชิญปัญหาชาวปากหมากแพ่งอยู่แล้ว และคนไทยส่วนใหญ่เป็นกบฏชนกวน จึงมักที่ชาวเกิดขึ้นประปรายว่า คนที่จะไม่มีจะกิน ตัดสินใจหาทางออกที่ผิด เช่น ฆ่าตัวเองและลูกเมียเพื่อไถ่ถอนพ้นจากความอดอยาก หรือหันไปประกอบอาชญากรรม ทูจริต เป็นโจร ทั้งนี้ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งอาหารเลี้ยงกรอมกรัว สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้ เพราะอัตราการเกิดมีสูงมาก ขณะที่อัตราการตายต่ำลง ทำให้เกิดสภาวะที่ไม่สมดุลกัน เมื่อเทียบกับประเทศอื่น เช่น สวีเดน อัตราการเกิดของเขาต่ำ ขณะที่อัตราการตายก็ลดลงอย่างช้าๆ จะเห็นได้ว่าในประเทศของเขาเกิดน้อย คนตายก็น้อยเป็นไปอย่างใกล้ชิดส่วนกัน คนที่อยู่ในวัยทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่มากเสี่ยงพอที่จะหาเลี้ยงเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่า 15 ปีได้อย่างก็ ถ้าเทียบกับประเทศไทย จะเห็นความแตกต่างทางความอัตราส่วนกันอย่างชัดเจนดังนี้ สวีเดน 100 คนจะคงทำงานหาเลี้ยงเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีเพียง 32 คน แต่ผู้ใหญ่ไทย 100 คนจะต้องเลี้ยงเด็กมากถึง 85 คน ทั้งหกนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนแล้วว่าคนไทยที่อยู่ในวัยทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีจำนวนน้อยมาก แต่เด็กที่ยังอยู่ในวัยที่ไม่สามารถเลี้ยงตนเองได้มีจำนวนมากมาย ภาวะความไม่สมดุลจึงเกิดขึ้น นั่นคือ

ทำให้เกิดความอดอยากขาดอาหาร เป็นต้น

ปัญหาที่สำคัญรองลงมาก็คือ ปัญหาที่อยู่อาศัยที่ต่ำถึน ในปี พ.ศ. 2513 จำนวนพื้นที่ต่อประชากร 1 คน มี 8.9 ไร่ เป็นพื้นที่ส่วนที่ใช่ประโยชน์ได้ 2.2 ไร่ เมื่อเทียบไปอีก 10 ปีข้างหน้าประชากร 1 คน จะมีพื้นที่เหลือเพียง 1.6 ไร่ จึงไม่แน่ว่าคนไทยในอนาคตข้างหน้าจะมีอาหารพอกินตามสมควร โดยเฉพาะสังคมเป็นแบบที่ช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนห่างไกลกันมากถึงขนาดนี้ อำนาจในการปกครองและการแบ่งปันส่วนความมั่งมีอยู่คนกลุ่มน้อย ความร่ำรวยที่ถึงขีดสุดในเมืองสุดท้าย คงจะเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัญหาที่กำลังเป็นเรื่องวุ่นวายอยู่ในปัจจุบันอีกอย่างหนึ่งก็คือ ปัญหาแพทย์ไม่เพียงพอต่อความต้องการ จากการสำรวจเมื่อ 3 ปีก่อนคือในปี พ.ศ. 2513 พบว่าในกรุงเทพฯ มีแพทย์ 1 คนต่อประชากร 1,000 คน ในเขตอื่นที่ไม่ใช่กรุงเทพฯ มีแพทย์ 1 คนต่อประชากร 300,000 คน ในห้องที่ห่างไกลจังหวัดออกไปมีแพทย์ 1 คนต่อประชากร 110,000 คน พอมาถึงในปีปัจจุบัน ปัญหาแพทย์ไม่เพียงพอให้ความรู้แรงขึ้นทุกขณะ แพทย์ส่วนหนึ่งหลังเรียนออกไปนอกประเทศ แพทย์ซึ่งไม่เพียงพออยู่แล้วก็ยิ่งขาดแคลนยิ่งขึ้นไปอีก

ปัญหาอีกประการหนึ่งซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ ปัญหาสังคม เมื่อมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างมากมาและรวดเร็ว ทำให้มีการเคลื่อนย้ายจากถิ่นหนึ่งไปสู่อีกถิ่นหนึ่ง เพื่อให้อาชีพทางเศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น รัฐบาลจึงต้องเตรียมถนนหนทางสำหรับการเคลื่อนย้ายให้ และในการทำด้นนี้ต้องใช้ที่ดินและทรัพยากรเป็นจำนวนมาก เมื่อประชากรเคลื่อนย้ายไปอยู่ถิ่นใหม่ก็ต้องการที่ดินสำหรับอยู่อาศัยและที่ต่ำถึนเป็นจำนวนมากด้วย ทำให้รัฐไม่สามารถจัดหาเครื่องสาธารณูปโภคต่างๆ ให้เพียงพอได้ เช่น ที่อยู่อาศัย โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล บริการรถประจำทาง ถนนหนทาง กาล ทัศนสถาน น้ำประปา เป็นต้น นอกจากนี้การที่ประชากรย้ายจากถิ่นหนึ่งไปสู่อีกถิ่นหนึ่ง ยังก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งอีกด้วย เพราะเมื่อคนมาอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก ชีวิตความเป็นอยู่ก็ย่อมมีระดับขึ้นมากยิ่งขึ้น คนต้องติดต่อกับคนอื่นมากขึ้น มีการแก่งแย่งทรัพยากรที่มีจำกัดมากขึ้น เช่น ที่ดิน

หมวดที่ดิน อากาศ น้ำ และบริการทางสังคม ทำให้รัฐต้องรับหาทางแก้ไขป้องกัน
โจรฉ้อราษฎร์บังหลวง ไฟไหม้ อากาศและน้ำเป็นพิษ การจลาจลจลาจล และการแบ่งสันปันส่วน
วัตถุที่มีจำกัด เช่น อาหาร น้ำมัน ดังนั้นการมีประชากรมากเกินไปจึงกระทบ
กระเทือนต่อสังคม และมีผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพของชีวิต ซึ่งตามปกติแล้ว
คนมักไม่ได้นึกถึง แต่เมื่อเขาว่าเป็นต้องตัดสินใจในการเลือกทำเลที่อยู่ บ้าน การ
ฝึกอาชีพ การศึกษาและการคมนาคม เมื่อเขาจึงจะรู้ดีถึงผลของการมีพลเมืองหนาแน่น
ว่าก่อให้เกิดผลร้ายอย่างไร เช่น รัฐบาลมีผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจและคุณภาพ
ของชีวิตของบุคคลในครอบครัว เพราะเมื่อคนมีลูกหลายคน รายได้จะถูกเฉลี่ยไป
เลี้ยงดูเด็กซึ่งไม่เพียงพอต่อหลายคน แต่หากคนมีลูกน้อยคนก็ย่อมจะมีทรัพย์สินพอที่จะสนอง
ความต้องการของลูกมากขึ้น รายได้ประชาชาติต่อหัวก็จะสูงขึ้น ทำให้ประชาชนมีอำนาจ
ในการซื้อสูงขึ้น ใ้รับเรื่องอุปโภคบริโภคและบริการมากขึ้น สภาพเช่นนี้ย่อม
อำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองได้ ทำให้มีโอกาสเลือกอาหาร
ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า การศึกษา และบริการแพทย์มากขึ้น

นอกจากนี้การมีประชากรมาก ยังมีผลเสียทางจิตใจอีกด้วย ที่คือที่ประชากร
อยู่กันอย่างหนาแน่น คนส่วนใหญ่มักมีความคิดสร้างสรรค์น้อยลง ทำงานได้ผลน้อยลง
เมื่อนานง่าย และปฏิบัติตามเรื่องต่างๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าวขึ้น หรือไม่เช่นนั้น
ก็อาจหนีหน้าไปจากสังคมเลยก็ได้

ดังนั้นวิธีการที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วที่ได้อธิบายไว้ก็คือ การที่
ทุกคนมีโครงการวางแผนครอบครัวของตน โดยให้ลูกในเวลาและภาวะที่เหมาะสม
กับเศรษฐกิจและความสามารถในการเลี้ยงดูของตนเอง ถึงแม้ว่าการลดอัตราการ
เกิดของประชากรจะยังไม่เป็นผลใน 15 - 20 ปีนี้ก็ตาม แต่ก็จะมีผลดีในด้านการพัฒนา
คนที่จะเกิดขึ้น กล่าวคือ ทำให้บุคคลวัยทำงานมีภาระในการเลี้ยงดูคนวัยเด็กน้อยลง
รัฐบาลมีภาระในการพัฒนาสังคม และการอำนวยความสะดวกต่างๆ น้อยลง โดย
เฉพาะด้านการศึกษา และการสาธารณสุข ทำให้แรงงานของชาติมีคุณภาพสูงขึ้น
ทั้งในด้านวิชาความรู้ และด้านสุขภาพอนามัย และช่วยให้แรงงานหญิงมีผลิตภาพสูงขึ้น
กล่าวคือ เมื่อการตั้งครรภ์ห่างออกไปสตรีจะมีการะในการเลี้ยงดูบุตรน้อยลง

มะเร็ง "หงษ์พิภพ"

เป็นที่ถกเถียงกันมานานแล้วว่า เหล้าและเครื่องดื่มประเภทผสมแอลกอฮอล์ (ในที่นี้จะขอรวมเรียกเป็น "เหล้า" ซึ่งรวมทั้งเบียร์ ไวน์ ลิเกอร์ ฯลฯ) ว่ามีผลต่อร่างกายมนุษย์อย่างไร มีคนกล่าวว่าเหล้าเป็นยาทำให้เจริญอาหาร^๑ เป็นสิ่งคลายความตึงเครียดเวลามีความกลุ้มใจ เป็นเครื่องกระชับมิตร นอกจากนี้ยังมียุติว่า เหล้าสามารถช่วยขยายหลอดเลือดในผู้ป่วยที่เป็นโรคเกี่ยวกับหัวใจ ในทางตรงกันข้าม การดื่มเหล้าก็จะเป็นอันตรายต่อผู้ดื่มเป็นการส่วนตัวและต่อสังคมเป็นส่วนรวมด้วย เหล้าเป็นสาเหตุหนึ่งของการขาดสารอาหาร ทำให้เกิดโรคกับโรคจิต และอาจทำให้เกิดโรคมะเร็งได้ด้วย

ก่อนอื่นเรามาตีความหมายก่อนว่า แอลกอฮอล์ที่ว่านี้คืออะไร แอลกอฮอล์ในวิชาเคมีถือว่าเป็นหมู่ของสารที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน แต่ในทางความหมายที่จะกล่าวนี้ แอลกอฮอล์หมายถึง ethyl alcohol ตัวเดียว ซึ่งสารนี้ได้จากการหมักข้าว ข้าวมอลต์ หรือจากผลไม้ เช่น องุ่น (เป็นการหมักของน้ำตาลที่อยู่ในพืชนั้นเอง) เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์มีมากมายหลายชนิด และมีแอลกอฮอล์ผสมแตกต่างกัน เช่น เบียร์มีแอลกอฮอล์ 3 - 6 % เหล้าองุ่นมีแอลกอฮอล์ประมาณ 14 % เหล้าก็มีส่วนแอลกอฮอล์สูงขึ้นไปอีก ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงผลของเหล้าต่อร่างกายเราจึงนึกในแง่ที่ว่า แอลกอฮอล์มีผลต่อร่างกายอย่างไรนั่นเอง

ผลของแอลกอฮอล์

เมื่อเหล้าเข้าสู่ร่างกาย แอลกอฮอล์ก็จะถูกดูดซึมเข้าร่างกายที่บางส่วนของกระเพาะ และส่วนใหญ่ที่ลำไส้เล็ก จากนั้นก็จะถูกเปลี่ยนไปที่ตับเป็นสารที่เรียกว่า acetaldehyde (ซึ่งมีพิษมากกว่าแอลกอฮอล์) Acetaldehyde จะถูกส่งไปตามเส้นเลือดไปทั่วร่างกาย และจะถูกเปลี่ยนไปเป็น acetic acid (กรดน้ำส้ม - น้ำส้มสายชู) ซึ่งเป็นสารที่มีประโยชน์ (ให้พลังงานร่างกาย) นอกจากที่กล่าวแล้ว แอลกอฮอล์ส่วนน้อยจะไม่ถูกเปลี่ยนแปลง และจะถูกขับออกทางลมหายใจทางปัสสาวะ

แอลกอฮอล์สามารถช่วยกระบวนการหลั่งน้ำลาย การหลั่งน้ำย่อยในกระเพาะ เพิ่มปริมาณการขับปัสสาวะ และช่วยในการขยายหลอดเลือด นอกจากนี้แอลกอฮอล์

ยังมีผลยากต่อตับ (ซึ่งจะกล่าวต่อไป) และถ้าเครื่องคัมที่มีแอลกอฮอล์สูง เช่น วิสกี้ จะทำควมระคายเคืองให้ทางเดินอาหาร ซึ่งอาจทำให้เกิดการอักเสบได้ แอลกอฮอล์เป็นสารที่ให้พลังงานสูง ดังนั้น ถ้าดื่มเหล้ามาก และไม่ได้ออกอาหารอื่น จะทำให้ผอมขึ้นได้

ผลที่สำคัญของแอลกอฮอล์คือ ผลต่อสมอง แอลกอฮอล์เป็นยากกดประสาท (แต่ที่เห็นมีอาการกดขี่กระดูก เพราะในปริมาณต่างๆ แอลกอฮอล์จะไปกดระบบควบคุมบางส่วน ทำให้การทำงานของระบบนั้นมากขึ้น) เมื่อปริมาณของแอลกอฮอล์ในสมองมากขึ้น จะทำให้เกิดการกดประสาทอย่างรุนแรง ทำให้ไม่หายใจ และหัวใจหยุดเต้นได้

ผลดีของแอลกอฮอล์

ถ้าหากดื่มเข้าไปในปริมาณที่เหมาะสม หรือภายใต้การควบคุมของแพทย์ แอลกอฮอล์จะมีผลดีหลายประการ เช่น ช่วยในการเจริญอาหาร เนื่องจากผลในการกระตุ้นการหลั่งน้ำย่อยและน้ำลาย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

และเนื่องจากแอลกอฮอล์เป็นสารที่ให้พลังงานสูง (โดยไม่ต้องผ่านการย่อย) ในบางกรณีแพทย์จึงให้เป็นอาหารแก่คนไข้ที่อาการหนัก โดยให้แอลกอฮอล์ 5% ผสมกับน้ำตาล 25 % ทางเส้นเลือด

ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งคือใช้ในการวินิจฉัยโรคที่เรียกว่า "Rothkin's disease" โรคนี้คือการขยายและอักเสบของต่อมน้ำเหลืองที่ กอ รักแร้ ขาหนีบ ถ้าคนที่เป็นโรคนี้ (แม้แต่ในระยะต้นๆ ก็ตาม) ดื่มเหล้าเข้าไปจะทำให้เกิดความรู้สึกเจ็บความบริเวณที่มีต่อมน้ำเหลืองอยู่ ดังนั้น หากผู้ใดที่ดื่มเหล้าแล้วมีอาการทั้งกล่าว แวรรีบไปปรึกษาแพทย์โดยเร็ว เพื่อตรวจได้แน่ชัดว่าเป็นโรคที่หรือไม

ผลจากการกดประสาทของแอลกอฮอล์ ทำให้หัวใจเป็นบาระงับประสาทได้ ในการนี้จะช่วยทำให้ลดความตึงเครียดของจิตใจ และก็จะมีส่วนโน้มน้าทำให้ผู้ดื่มลดน้อยลงและเบญมากขึ้น

การดื่มเหล้ามากเกินไป

เมื่อดื่มมากๆ ขึ้น จะทำให้ผู้ดื่มตอบสนองต่อสิ่งแวดลอมโดยลดลง ความรู้สึกต่างๆ ลดน้อยลง การทรงตัวและการเคลื่อนไหวที่เสียไป และถ้ายังดื่มต่อไปอีกก็จะถึงขั้นที่เรียกว่า acute alcohol intoxication ซึ่งมีอาการใบหน้าแดง ม่านตาเบิกกว้าง เค้นถึงน้ำหนักไปทั้งตัว พดจาล้ำปากมากและอาจหมดสติไปเลยก็ได้

การหมดสติเนื่องจากการดื่มเหล้า อาจทำให้ถึงตายได้ ในขณะที่ใบหน้าของผู้ดื่มจะชาซีด กล้ามเนื้อคลายตัว การตอบสนองต่อสิ่งแวดลอมสูญเสียไปโดยสิ้นเชิง เมื่อตัวเย็น บางทีผิวหนังอาจจะเขียว กายหายใจล้นปาก อาจจะมีหยุดหายใจได้ หรือหัวใจหยุดเต้นได้

และโชคร้ายหนอยที่ถึงไม่มีการรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ การขยายาลที่ดีที่สุด ก็คือการคงสภาพของคนที่หมดสติให้ที่สุกอย่างน้อย 12 ชั่วโมง

การติดเหล้า

นอกจากเป็นโทษจากการดื่มเหล้าเข้าไปครั้งละมากๆ แล้ว เหล้ายังเป็นสารที่ทำให้เกิดการเสพติดได้ ออกจะเป็นการยากที่จะแยกว่า คนไหนเป็นคนที่ดื่มเหล้าบางกรังบางคราวเพื่อการสังกม และมีคนไหนติดเหล้า แต่อย่างไรก็ตามถ้าคนไหนดื่มเหล้าเป็นประจำทุกวัน และดื่มจนถึงขั้นควบคุมตนเองไม่ได้แล้ว คนนั้นก็ติดเหล้าอย่างแน่นอน

ส่วนใหญคนที่ติดเหล้ามักจะมีปัญหาคือ หรือหมดความสามารถที่จะเอาชนะปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตัวเขาเอง เขาต้องการหลีกเลี่ยงความวริง นอกจากนี้เขายังติดเหล้าเป็นส่วนใหญ่จะมีโรควิต ก็คือความขัดแย้งทางก้านจิตใจที่เขาไม่สามารถแก้ไขได้

มีการทดลองในแมว โดยสอนให้แมวเกิดความขัดแย้งทางก้านจิตใจ คือทำให้มันรู้สึกกลัวก่อนที่จะได้รับอาหาร ดังนั้น เมื่อใกล้ถึงเวลาอาหาร แมวตัวนี้จะมีความขัดแย้งระหว่างความหิวกับความกลัว จากนั้นจะนำอาหาร 2 อย่างแก่แมว เพื่อให้มันเลือก อาหารอย่างแรกเป็นนมอย่างเคียว อีกอย่างเป็นนมผสมเหล้า พบว่าแมวจะเลือกอาหารที่ผสมเหล้าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการทดลองนี้สมับคณุนว่า คนที่มีปัญหาทางก้านจิตเป็นแนวโน้มที่จะดื่มเหล้า

คนที่ติดเหล้าจะมีดวงตาแดง ผิวหนังที่หน้าผากจะบวม แสบคันจะแฉะ
นิ้วมือจะคัน โดยเรณาะตอนที่ติดเหล้า นอกจากที่ยังกินอาหารน้อยลง เบื่ออาหาร
และมีอาการคันเหิบบนขาเหิบบนข้อมือ

คนที่ติดเหล้ามีโอกาสที่จะเป็นโรคตับแข็งได้อีกกว่าคนที่ไม่ดื่มเหล้า
ถึง 6 เท่า โรคตับแข็งนี้เกิดจากแอลกอฮอล์ทางอ้อมของเหล้า คือเหล้าทำให้เบื่ออาหาร
ทำให้ขาดโปรตีน และแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกาย เป็นสาเหตุทำให้เป็นโรคตับแข็งได้

แต่มีนักวิทยาศาสตร์บางคนไม่เชื่อเช่นนั้น เขากลับเชื่อในตนเอง ว่า
เกิดก่อนใช้หรือใช้เกิดก่อนก็ได้ เขากล่าวว่า การเป็นโรคตับจะทำให้มีเนื้องอกที่
ตับเหล้า และเขาได้ทำการทดลองเพื่อสนับสนุนความถูกต้องของเขาครั้งนี้ เขาทำให้เกิด
โรคตับแข็งในหนู (โดยใช้สารพวก Chloroform; Carbon tetrachloride
และให้หนูเลือกอาหารที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่มากเป็น 4 เท่าของหนูที่ไม่เป็นโรคตับ
สำหรับคนแม้จะไม่มีการพิสูจน์ได้โดยตรงก็ตาม แต่ก็เป็นไปได้ เพราะเนื่องจาก
การทำงานของตับเสียไป ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในการใช้น้ำตาลของร่างกาย
(ซึ่งน้ำตาลส่วนใหญ่มาจากการย่อยอาหารพวกคาร์โบไฮเดรต) ดังนั้น จึงทำให้
การทำงานของตับ ซึ่งเป็นอาหารที่ให้พลังงานโดยไม่ต้องย่อย และการที่คนติดเหล้าเข้าไป
มากๆ ก็จะทำให้โรคตับที่เป็นอยู่นั้นร้ายแรงขึ้น

การขาดวิตามินที่เกิดขึ้นกับคนที่ติดเหล้า ทำให้เกิดอาการทางประสาท
ด้วย เช่น เจริญหรือเมื่อยไม่ตั้งตัว ความจำเสื่อม นอกจากที่เมื่อก่อนที่ติดเหล้า
เคยมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมใดน้อยกว่าคนปกติ เช่น การเปลี่ยนแปลง
อุณหภูมิให้เป็นลงจนคนปกติรู้สึกไม่สบายเพียงเล็กน้อยเท่านั้น อาจทำให้คนที่ติดเหล้า
แข็งตายไปเสียก็ได้ คนที่ติดเหล้าถ้าเลิกเหล้าโดยทันทีจะทำให้เกิดการลงแดง ซึ่ง
มีอาการมือไม้คันไปหมด กระสับกระส่าย อาจเกิดการชักขึ้นได้ด้วย

การรักษาคนที่ติดเหล้า

ถ้าหากคนที่ติดเหล้าไม่ใจแข็งจริงๆ แล้วก็จะเลิกได้ยากมากทีเดียว แต่
อย่างไรก็ตามแพทย์ก็ช่วยเหลือนำในการรักษา โดยการแบ่งการรักษาออกเป็น 2 ประเภท
ซึ่งมักจะทำร่วมกัน คือการรักษาทางด้านจิตใจ จิตแพทย์จะช่วยวิเคราะห์ปัญหา

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการคุกคามเด็ก
ของประชากรโดยทั่วๆ ไปว่าท่านมีความรู้สึกต่อการคุกคามอย่างไรมากน้อยเพียงใด

ลักษณะของแบบสอบถาม

ในข้อหนึ่งๆ จะมีระดับตัวเลขให้เลือก 7 ระดับ โปรดอ่านคำถามแต่ละข้อ
แล้วพิจารณาว่า ท่านมีความรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย อยู่ในระดับใด ให้ขีด

✓ ให้ตัวเลขในระดับนั้น ตามลักษณะความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน

ตัวอย่าง การปีนการสอยในโรงเรียน

เห็นด้วยอย่างมาก 7 6 5 4 3 2 1 ไม่เห็นด้วย

— — — — — — — —

การพิจารณาในการเลือกคำตอบ

- ถ้าเลือก 7 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างมาก
- ถ้าเลือก 6 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง
- ถ้าเลือก 5 หมายความว่า เห็นด้วยบ้าง เล็กน้อย
- ถ้าเลือก 4 หมายความว่า รู้สึกกลางๆ กำลังก้ำกึ่งระหว่างเห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย
- ถ้าเลือก 3 หมายความว่า ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย
- ถ้าเลือก 2 หมายความว่า ไม่เห็นด้วยปานกลาง
- ถ้าเลือก 1 หมายความว่า ไม่เห็นด้วยเลย

ขอเสนอแนะ แบบสอบถามชุดนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ดังนั้นโปรดอย่าลังเลใจ

ในการเลือกตอบ ขอให้ท่านตอบตามความรู้สึกที่ท่านมีต่อการคุกคามเด็กอย่างแท้จริง
อย่าไปนึกหลักวิชา หรือข้อที่ควรปฏิบัติใดๆ

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแค่เพียงความคิดเห็น ซึ่งจะไม่นำมาเปิดเผยในที่ใดเป็น
รายบุคคล จะยังคงเก็บรวบรวม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น จึงขอให้ท่านตอบ
อย่างเสรีตามความคิดเห็นของท่านจริงๆ

แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการคุมกำเนิด

ตอนที่ 1 ทัศนคติต่อการทดลอง

เห็นด้วยอย่างมาก	7	6	5	4	3	2	1	ไม่เห็นด้วยเลย
1. การคุมกำเนิดเป็นวิธีรักษาสุขภาพอย่างถูกต้อง								
2. การคุมกำเนิดเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้หญิงที่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ								
3. การกระทำเกี่ยวกับการคุมกำเนิด เป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งทางกาย จิตใจ และทางศีลธรรม								
4. ถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการคุมกำเนิด								
5. การคุมกำเนิดเปรียบเสมือนการฆาตกรรม								
6. การคุมกำเนิดมีทั้งผลดีและผลเสีย								
7. คนโง่เท่านั้นที่จะต่อต้านการคุมกำเนิด								
8. การคุมกำเนิดช่วยให้ชีวิตครอบครัวมีความสุขยิ่งขึ้น								
9. ไม่ควรมีการชักชวน การใช้วิธีใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคุมกำเนิด								
10. ควรห้ามการคุมกำเนิดอย่างเด็ดขาด								
11. การคุมกำเนิดเป็นทางเดียวที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ทางสังคม								
12. การคุมกำเนิดทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสามีและภรรยากลายเป็นสิ่งเลวทราม								
13. การคุมกำเนิดไม่เกี่ยวข้องกับหลักทางศีลธรรม								
14. ทุกคนควรได้รับความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด								

เห็นด้วยอย่างมาก	7	6	5	4	3	2	1	ไม่เห็นด้วยเลย
4. ควรให้มีการกระจายข่าวสาร เกี่ยวกับการคุม กำเนิดโดยทางถูกต้องตามกฎหมาย								
5. ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิดควรบรรจุไว้ ในหลักสูตรของการศึกษา								
6. ข้าราชการเกี่ยวกับการคุมกำเนิดนั้น ไม่ควร นำออกเผยแพร่ในสถานที่ทั่วๆ ไป								
7. การคุมกำเนิดควรทำเฉพาะในยามที่เกิดความ ขัดสน (ยากจน) หรือสุขภาพของมารดาไม่ แข็งแรง เท่านั้น								
8. เราควรสนับสนุนให้มีการคุมกำเนิด เพื่อ ประโยชน์ต่อสุขภาพของสตรี เพราะจะช่วย ให้บุตรในสภาวะและปริมาณที่เหมาะสม								
9. การไม่ควบคุมอัตราการเกิด จะทำให้จำนวน ประชากรมากเกินไป ซึ่งจะเป็นสาเหตุชั้น ต้นของการเกิดอาชญากรรม								
10. เราไม่ควรสนับสนุนสตรีให้เสี่ยงชีวิตด้วยการ คุมกำเนิด								
11. การคุมกำเนิดไม่ถือว่าเป็นผิดทางศีลธรรม								
12. เราไม่ควรให้มีการคุมกำเนิดเพียง อย่าง เกินยั้งแต่ ควรพยายามชักชวนและสนับสนุนให้มีการ จำกัดขนาดของครอบครัวให้เหมาะสมกับ รายได้ขั้นต่ำของครอบครัวด้วย								
13. ควรมีการป้องกันและจำกัดการขาย อุปกรณ์ หรือสิ่งต่างๆ ที่ช่วยในการคุมกำเนิด								

เห็นด้วยอย่างมาก	7	6	5	4	3	2	1	ไม่เห็นด้วยเลย
14. การกุมกำเนิกระหว่างปัญหาสังคมใดมากมาย								
15. การกุมกำเกิดเป็นความจำเป็นอย่างสูงสุดสำหรับหญิงที่ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ								
16. ผลที่ได้จากการกุมกำเนิกระหว่างความผิดทางศีลธรรมที่ทำทั่วไป								
17. ความรู้ในวิธีการต่างๆ ของการกุมกำเนิกระหว่างไปอย่างแพร่หลาย จะเป็นเสมือนโรคภัยต่อสังคม								
18. การกุมกำเนิกระหว่างการฆาตกรรม								
19. เรกวรสนับสนุนในองค์การต่างๆ มีโครงการส่งเสริมและขยายความเคลื่อนไหวในเรื่องการกุมกำเนิกระหว่าง								
20. การกุมกำเนิกระหว่างส่งเสริมให้ชีวิตภายในครอบครัวมีความสุขยิ่งขึ้น								

แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพแบบเชื่อบ้านภายใน - ภายนอก

แบบสอบถามนี้ มี 29 ข้อ แต่ละข้อมี 2 ประโยก ก. และ ข. สำหรับแต่ละข้อให้อ่านทั้งสองประโยกเสียก่อน แล้วตัดสินใจว่าท่านเห็นด้วยกับประโยกใดมากกว่า ให้ช้เครื่องหมาย (/) หน้าประโยกที่ท่านเห็นด้วยเท่านั้น โปรดทำทั้ง 29 ข้อ

ข้อ 1. ก) การที่เล็กๆ ก่อเรื่องเถียงกัน เป็นเพราะมีความฉลาดโตมากเกินไป
ข) พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กๆ ส่วนมากเกิดจากการที่มีความฉลาดตามใจจนเกินไป

ข้อ 2. ก) เรื่องเศร้าหลายเรื่องในชีวิตเกิดขึ้นเพราะการกระทำของบุคคลแต่ละคน
ข) เรื่องร้ายที่เกิดขึ้นกับบุคคลเป็นผลของข้อผิดพลาดที่บุคคลนั้นทำเอง

✓ ข้อ 3. ก) เหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดสงครามก็คือ การที่ประชาชนไม่สนใจการเมืองเท่าที่ควร

ข) สงครามจะมีอยู่เรื่อย ๆ ไปไม่ว่าใครจะพยายามป้องกันสักเพียงใดก็ตาม

ข้อ 4. ก) บุคคลควรจะได้รับการเคารพในสิทธิซึ่งควรจะได้รับ

ข) เป็นที่น่าเสียดาย ที่คุณค่าของบุคคลมักไม่เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลอื่น แม้ว่าเขาจะพยายามสักเพียงใดก็ตาม

ข้อ 5. ก) ความผิดที่วาทะอาจารย์ไม่ยุติธรรมก่อนนักเรียนนั้นไร เหตุผล

ข) นักเรียนส่วนมากไม่ตระหนักว่าคะแนนสอบของตนจะอยู่ที่ใด ทัศนคติของความบังเอิญต่างๆ ได้มากน้อยอย่างไร

ข้อ 6. ก) ถ้าปราศจากโอกาสที่อนุญาตบุคคลจะเป็นหัวหน้าที่มีประสิทธิภาพไม่ได้

ข) ผู้มีความสามารถแต่ไม่ได้เป็นผู้นำเป็นผู้ที่ไม่ใช้โอกาสที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์

ข้อ 7. ก) ไม่ว่าท่านจะพยายามสักเท่าใด ก็ยังจะมีคนบางคนที่ชอบท่านอยู่ดี

ข) บุคคลที่ท่านทำให้เป็นที่ชอบของผู้อื่นไม่ได้ นั่นเป็นผู้ที่ไม่เข้าใจวิธีการที่จะเข้ากับคนอื่น

ข้อ 8. ก) พันธุกรรมมีบทบาทสำคัญที่สุดในการบ่มบุคลิกภาพของบุคคล

ข) ประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตก็ก่อสาเหตุที่ทำให้บุคคลเป็นอย่างที่เขาเป็น

- ข้อ 9. ก) ฉันได้พบเสมอว่าอะไรที่กำลังจะเกิดขึ้นต้องเกิดขึ้นเสมอซักวันไม่ได้
 ข) การปล่อยให้มันเป็นเรื่องของโชคชะตาไปเป็นผลดีสำหรับฉันเท่ากับการที่ฉัน
 ใจการตัดสินใจกระทำการให้เด็ดขาดลงไป
- ข้อ 10. ก) ไม่มีการสอบครั้งใดเลยที่จะหาความถูกต้องสำหรับนักเรียนที่เตรียม
 ตัวมาอย่างนี้
 ข) มีน้อยครั้งที่ข้อสอบแทบจะไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในวิชานั้น ทำให้การ
 คุณาร่าไม่เกิดผลดี
- ข้อ 11. ก) การประสบความสำเร็จ เกิดจากการทำงานอย่างหนัก โชคไม่มีส่วน
 เกี่ยวของมากนัก
 ข) การทำงานที่ดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับโอกาสและสถานที่ที่เหมาะสม
- ✓ ข้อ 12. ก) ประชาชนธรรมดาสามัญสามารถจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลได้
 ข) โลกนี้ถูกปกครองโดยผู้ทรงอำนาจเพียงสองสามคน ซึ่งเราคนธรรมดา
 ไม่สามารถทำอะไรได้
- ข้อ 13. ก) เมื่อฉันวางแผนการ ฉันแทบจะไม่แน่ใจว่าฉันจะทำได้สำเร็จ
 ข) ไม่เป็นการฉลาดเสมอไปที่จะวางแผนการล่วงหน้าไปไกลมาก เพราะ
 หลายสิ่งหลายอย่างจะเกิดขึ้นเพราะโชคเคราะห์เท่านั้น
- ข้อ 14. ก) มีบุคคลบางคนแทบจะไม่มีค่าเสียเลย
 ข) ความดีจะมีอยู่บ้างในคนทุกคน
- ข้อ 15. ก) การที่ฉันจะใคร่สิ่งใดฉันก็คิดว่าไม่เกี่ยวกับโชคชะตา
 ข) มีหลายครั้งที่เราต้องใช้วิธีการนั้นหรือพยายามช่วยในการตัดสินใจ
- ข้อ 16. ก) คนที่ได้เป็นหัวหน้างาน ส่วนมากจะมีอยู่เกี่ยวกับว่าใครโชคดีแล้วที่จะเข้าไป
 อยู่ในสถานที่ที่ถูกต้องใดก่อนเพื่อน
- ข้อ 17. ก) เกี่ยวกับปัญหานานาชาติ เราส่วนมากเป็นผู้รับเคราะห์โดยที่พลังอำนาจ
 ต่างๆ เหล่านี้ เราไม่สามารถจะเข้าใจหรือควบคุมได้
 ข) บุคคลสาขาจะควบคุมเหตุการณ์ของโลกได้ ถ้ามีหน้าที่เกี่ยวกับการเมือง
 และสังคม

- ข้อ 18. ก) บุคคลส่วนมากไม่ตระหนักว่าชีวิตของคนถูกควบคุมด้วยความบังเอิญต่างๆ
มากน้อยเพียงไร
ข) "โชคเคราะห์" ไม่มีจริงในโลกนี้
- ข้อ 19. ก) บุคคลควรจะยอมรับข้อผิดพลาดเสมอ
ข) เป็นการดีที่สุดที่บุคคลจะปกปิดความผิดพลาดของตน
- ข้อ 20. ก) เป็นการยากที่จะทราบว่าคนๆ หนึ่งเขาชอบท่านหรือเปล่า
ข) จำนวนเพื่อนที่ท่านมีจะขึ้นอยู่กับว่าท่านทำตนมากมหาเพียงใด
- ข้อ 21. ก) สิ่งเลวร้ายที่เกิดขึ้นกับเราจะเท่าเทียมกับสิ่งดีงามเสมอ
ข) สิ่งเลวร้ายที่เกิดขึ้นส่วนมากเป็นผลของการไม่มีความสามารถ ความโง่
ความเกียจคร้าน หรือทั้งสามอย่าง
- ข้อ 22. ก) เราสามารถจะลงล่างคอร์ปัสทางการ เมืองใดถ้าใช้ความพยายามอย่าง
เพียงพอ
ข) เป็นการยากที่ประชาชนจะมีการควบคุมการกระทำของนักการเมืองใด
- ข้อ 23. ก) บางครั้งฉันไม่เข้าใจว่าคะแนนที่ครูอาจารย์ให้ฉันออกมาได้อย่างไร
ข) มีความเกี่ยวข้องโดยตรงระหว่างคะแนนที่ฉันได้รับกับปริมาณการคุกคามของฉัน
- ข้อ 24. ก) ผู้นำที่ดีจะหวังให้ประชาชนตัดสินใจว่าประชาชนควรจะทำอะไรด้วยตนเอง
ข) ผู้นำที่ดีจะบอกให้คนอื่น ๆ ทราบอย่างชัดเจนว่าหน้าที่ของตนมีอะไรบ้าง
- ข้อ 25. ก) มีหลายครั้งที่ฉันรู้สึกว่าฉันมีอิทธิพลอย่างมากต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวฉันเอง
ข) เป็นไปไม่ได้ที่ฉันจะเชื่อว่าความบังเอิญหรือโชคมีบทบาทสำคัญในชีวิตของฉัน
- ข้อ 26. ก) บุคคลจะว่าแฉ่เพราะเขาไปพยายามที่จะเป็นกันเองกับคนอื่น
ข) ไม่มีประโยชน์สำหรับการพยายามที่จะหาให้คนอื่นพอใจ เพราะว่าถ้าเขา
จะชอบท่านเขาก็ชอบท่านเอง
- ข้อ 27. ก) มีการเน้นทางพลศึกษามากเกินไปในชั้นมัธยมศึกษา
ข) การเล่นกีฬาเป็นกลุ่มเป็นทางที่ดีที่สุดที่จะสร้างคุณสมบัติ
- ข้อ 28. ก) อะไรจะเกิดขึ้นกับฉันเป็นฝีมือของฉันเอง
ข) บางครั้งฉันรู้สึกว่าฉันมีการควบคุมทิศทางชีวิตของฉันไปเพียงพอ

- ข้อ 29. ก) ส่วนมากฉันไม่สามารถจะเข้าใจว่าทำไมนักการเมืองจึงกระทำในสิ่งที่เขาทำ
 ข) ในที่สุดประชาชนจะต้องรับผิดชอบต่อรัฐบาลที่ไม่ได้ตั้งในระดับประเทศและระดับในบ้าน

แบบสอบถามวัดการจัดกระทำกับตัวแปรอิสระ

1. ข้าพเจ้าสนใจอ่านบทความนี้อย่างมาก
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายขณะที่อ่านบทความนี้
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

3. ขณะอ่านบทความข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเป็นอย่างมาก
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

4. ก่อนการทดลองนี้ ข้าพเจ้าไม่เคยมีความรู้ในเรื่องปัญหาประชากรมาก่อนเลย
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

5. ก่อนการทดลองครั้งนี้ ข้าพเจ้าเคยวิตกกังวล หรือเกรงกลัวในผลร้ายที่จะเกิดจากการมีประชากรหนาแน่นมาก่อน
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

6. หลังจากอ่านบทความแล้ว ข้าพเจ้ามีความรู้ในเรื่องปัญหาประชากรเพิ่มขึ้นอย่างมาก
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

7. บททวามนี้ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความวิตกกังวลหรือความกลัว เพิ่มขึ้นอย่างมากเกี่ยวกับ
 นตรายที่จะได้รับจากการปีประชาชนรหนาแน่น

จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

8. ข้าพเจ้าคิดว่าอัตราการเกิดของประชากรต่ำกว่าบ่งชี้ให้ยลดลง จะช่วยลดปัญหาทั้ง
 หลายที่ประสบอยู่ในขณะนี้และที่จะเกิดในอนาคตได้อย่างมากมาย

จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

หมายเหตุ

แบบสอบถามสำหรับกลุ่มควบคุม (กลุ่มที่ได้รับสารสื่อที่ไม่เกี่ยวข้อง) ตั๋วข้อ 6, 7 และ 8 ออก

แบบสอบถามวัดความวิตกกังวล

1. เหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวลอยู่เสมอ

จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าเป็นคนที่อารมณ์เรวเร็วอยู่เสมอ

จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

3. ข้าพเจ้ามักจะกลัวในสิ่งที่ไม่แน่นอนๆ เขาไม่กลัวกัน

จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

4. เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ข้าพเจ้ามักจะเกรงกลัว
 ว่าจะทำไ้ไม่เพียงพอ

จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย

5. ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกฉีกอกใจทุกครั้ง ที่ต้องแสดงความกตัญญูต่อหน้าคนหลายๆ
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย
-
-

แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

1. นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างหรือทำลายชื่อเสียงของโรงเรียน
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย
-
2. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจทุกครั้งที่ต้องเลือกระหว่างการทำความดีว่าจะเป็นที่บ้านหรือโรงเรียน
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย
-
3. การแก้ปัญหาประชากรไม่ใช่หน้าที่ของข้าพเจ้าจะต้องรับผิดชอบ
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย
-
4. ข้าพเจ้าพยายามอย่างเต็มที่ที่จะทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับเพื่อนฝูง
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย
-
5. ข้าพเจ้ามักจะรักษาสัญญาของที่ยืมมา เท่าเทียมหรือมากกว่าของข้าพเจ้าเอง
 จริงที่สุด 7 6 5 4 3 2 1 ไม่จริงเลย
-
-

ภาคผนวก ข.
ตารางข้อมูลของการทดลอง

ตารางคะแนนดิบของกลุ่มที่ถูกทดลองที่ได้รับสารสื่อที่น้ำหนักตัวมาก

กลุ่มทดลองที่ใช้อำนาจภายใน

ลำดับผู้ ถูกทดลอง	ภายใน ภายนอก	วัดก่อนการ ทดลอง	วัดหลังการ ทดลอง	ความวิตก กังวล	ความรับ ผิดชอบ	ปริมาณ ความกลัว	ความร ู้สึก เจ็บ
คะแนนเต็ม	23	140	140	35	35	7	7
1	5	72	104	27	35	6	2
2	8	78	113	26	26	6	7
3	8	82	123	23	23	7	7
4	6	84	131	34	34	7	7
5	9	90	136	26	26	6	7
6	9	92	122	30	30	4	1
7	4	94	110	17	17	6	1
8	7	99	121	16	16	7	6
9	6	100	122	17	17	5	7
10	7	100	116	22	22	4	7
11	6	101	136	24	24	5	3
12	6	102	128	34	34	7	1
13	7	103	124	18	18	7	7
14	8	104	131	33	33	7	6
15	9	103	139	29	29	7	7

ตารางคะแนนดิบของกลุ่มผู้ถูกทดลองที่ได้รับสารสื่อประสาทจำนวนมาก

กลุ่มทดลองที่ใช้อำนาจภายนอก

ลำดับผู้ ถูกทดลอง	ภายใน ภายนอก	วัดก่อนการ ทดลอง	วัดหลังการ ทดลอง	ความวิตก กังวล	ความรับ ผิดชอบ	ปริมาณ ความกลัว	ความรู้ ั้งเดิม
คะแนนเต็ม	23	140	140	35	35	7	7
1	12	66	106	24	33	6	2
2	14	75	116	21	23	7	1
3	11	79	129	24	32	4	5
4	12	82	110	22	29	7	7
5	11	83	123	27	26	6	6
6	12	86	129	20	35	6	2
7	15	89	108	23	28	6	1
8	14	90	123	23	34	6	7
9	11	92	106	23	28	7	4
10	12	94	99	23	28	7	2
11	11	98	124	25	28	7	7
12	11	98	128	24	32	6	6
13	11	100	119	20	26	5	5
14	11	101	122	29	35	7	6
15	10	87	89	16	27	7	7

การวางแผนกบฏของกลุ่มผู้ถูกทดลองที่ได้รับสารสื่อที่นำกลัวยานกลาง

กลุ่มผู้ทดลองที่ใช้อำนาจภายใน

ลำดับผู้ ถูกทดลอง	ภายใน ภายนอก	วัดก่อนการ ทดลอง	วัดหลังการ ทดลอง	ความวิตก กังวล	ความรับ ผิดชอบ	ปริมาณ ความกลัว	ความร ู้ทั้ง เดิม
กะแนน เค็ม	23	140	140	35	35	7	7
1	5	73	127	18	31	6	7
2	7	80	117	23	34	6	5
3	8	82	95	23	29	7	2
4	8	84	136	23	35	7	3
5	9	86	98	23	28	7	2
6	8	89	113	28	35	7	7
7	3 ⁰	91	113	27	34	6	6
8	7	91	102	22	29	6	7
9	7	94	113	22	31	6	7
10	5	96	131	12	35	7	7
11	5	100	117	22	29	6	4
12	9	100	126	23	33	7	1
13	8	102	118	25	27	7	1
14	7	103	135	14	28	4	6
15	9	103	117	27	31	6	3

การวางแผนกับของ กลุ่มผู้ถูกทดลองที่ได้รับสารสื่อที่นำกลั้วปานกลาง

กลุ่มทดลองที่ใช้อ่านาจภายนอก

ลำดับผู้ ถูกทดลอง	ภายใน ภายนอก	วัดก่อนการ ทดลอง	วัดหลังการ ทดลอง	ความวิตก กังวล	ความรับ นิชอบ	ปริมาณ ความกลัว	ความรู้ ดั้งเดิม
กะแผนเต็ม	23	140	140	35	35	7	7
1	15	78	88	24	20	1	4
2	11	80	97	8	23	7	2
3	11	83	108	17	32	7	4
4	12	87	117	16	28	7	1
5	11	91	116	27	34	7	4
6	11	92	118	26	30	7	7
7	11	93	126	19	31	6	7
8	11	95	107	18	33	4	5
9	12	97	114	26	31	6	5
10	15	100	127	27	34	7	6
11	12	101	107	25	30	5	4
12	12	102	115	21	31	7	2
13	12	103	117	19	31	5	4
14	11	104	105	25	30	2	7
15	10	87	95	17	20	4	4

ตารางคะแนนดิบของกลุ่มทดลอง (กลุ่มควบคุม) ซึ่งได้รับสารสื่อ
ที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือสารสื่อที่เป็นกลาง

กลุ่มทดลองที่ใช้อำนาจภายใน

ลำดับ บุคคล	ภายใน ภายนอก	วัดก่อนการ ทดลอง	วัดหลังการ ทดลอง	ความวิตก กังวล	ความรับ นิชอบ	ปริมาณ ความกลัว
คะแนนเต็ม	23	140	140	35	35	7
1	9	76	110	32	35	7
2	9	80	88	19	25	6
3	5	83	100	18	30	5
4	9	84	86	22	34	6
5	8	88	106	23	27	4
6	9	90	119	23	35	3
7	6	92	95	32	34	6
8	9	94	102	21	25	6
9	7	95	109	22	27	7
10	6	98	108	16	27	7
11	4	100	117	15	32	1
12	8	100	110	29	23	6
13	9	100	99	21	32	6
14	7	105	119	15	35	5
15	9	100	119	17	35	5

ตารางคะแนนดิบของกลุ่มทดลอง (กลุ่มควบคุม) ซึ่งได้รับสารสื่อ
ที่ไปเกี่ยวข้องกับหรือสารสื่อที่เป็นกลาง

กลุ่มทดลองที่ใช้อำนาจภายนอก

ลำดับ ผู้ทดลอง	ภายใน ภายนอก	วัดก่อนการ ทดลอง	วัดหลังการ ทดลอง	ความวิตก กังวล	ความรับ ผิดชอบ	ปริมาณ ความกลัว
คะแนนเต็ม	23	140	140	35	35	7
1	12	57	90	27	28	6
2	16	74	96	30	32	6
3	11	78	91	19	27	6
4	11	80	115	21	32	6
5	13	82	87	23	27	5
6	11	83	81	17	29	6
7	11	84	102	17	27	6
8	12	38	110	22	28	2
9	11	89	106	14	28	7
10	11	92	100	24	31	1
11	13	93	108	16	28	2
12	11	98	92	24	30	6
13	12	101	112	25	31	3
14	13	102	122	19	27	6
15	11	102	95	20	33	7

ภาคผนวก ต.
ตารางการวิเคราะห์ข้อมูล

๑๖

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)

ตาราง 1. วิเคราะห์ความวิตกกังวลในกลุ่มสารสื่อทั้ง 3 ประเภท

Source of Variance	df	SS	MS	F
สารสื่อ (A)	2	160.82	80.41	4.26 *
Within Subjects	87	1639.41	18.84	

* $p < .05$ ($F_{2,87} = 3.11$)

ตาราง 2. วิเคราะห์ทัศนคติถึงเกมก่อนได้อ่านสารสื่อทั้ง 3 ประเภท

Source of Variance	df	SS	MS	F
สารสื่อ (A)	2	246.46	123.23	0.86
Within Subjects	87	15733.54	180.84	

ตาราง 3. วิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาประชากรและการคุมกำเนิดในกลุ่มสารสื่อทั้ง 3 ประเภท

Source of Variance	df	SS	MS	F
สารสื่อ (A)	2	12.02	6.01	1.64
Within Subjects	87	317.94	3.65	

ตาราง 4. วิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติในกลุ่มผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายใน
ภายนอกกันอย่างเด่นชัด เมื่อได้รับสารสื่อที่แปลกตัวในระบับต่างกัน

Source of Variance	df	SS	MS	F
บุคลิกภาพ (A)	1	59.32	59.32	0.60
สารสื่อ (B)	2	1617.87	838.43	8.52**
A X B	2	360.08	180.04	1.83
Within Subjects	24	2359.20	98.30	

** $p < .01$ ($F_{2,24} = 5.16$)

ตาราง 5. วิเคราะห์ทัศนคติที่ได้หลังจากอ่านสารสื่อที่แปลกตัวมากและนำกลั้วปานกลาง
เฉพาะของผู้ถูกทดลองที่เชื่ออำนาจภายในภายนอกอย่างเด่นชัด

Source of Variance	df	SS	MS	F
บุคลิกภาพ (A)	1	520.20	520.20	3.94 ^a
สารสื่อ (B)	1	16.20	16.20	.12
A X B	1	24.20	24.20	.18
Within Subjects	16	2112.40	132.02	

^a $p < .10$ ($F_{1,16} = 3.05$)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการ เปลี่ยนทัศนคติเป็นรายกลุ่ม

(Multiple Range Tests)

ตาราง 6. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการ เปลี่ยนทัศนคติเนื่องจากได้รับสารสื่อ
3 ประเภท

ลำดับที่ ลำดับกลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ย	I C	2 M	3 S	R
	27.06	43.20	57.46	
C 27.06	—	16.14	30.40**	$r_2 = 8.08$
M 43.20		—	14.26**	$r_3 = 8.43$

** $p < .01$

C M S

หมายเหตุ.

- C หมายถึง สารสื่อที่เป็นกลาง
M หมายถึง สารสื่อที่นำกลั้วปานกลาง
S หมายถึง สารสื่อที่นำกลั้วมาก

ตาราง 7. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการ เปลี่ยนทัศนคติในกลุ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคลที่ใช้อำนาจภายในภายนอก และสารสื่อที่นำกลัวในระดับต่างๆ กัน

ลำดับที่	1	2	3	4	5	6	
ลำดับกลุ่มทดลอง	IC	EC	EM	IM	ES	IS	R
คะแนนเฉลี่ย	13.46	13.60	17.60	25.60	27.33	30.10	
IC 13.46	-	0.14	4.14	12.14*	13.87*	16.67*	$R_2 = 8.63$
EC 13.60		-	4.00	12.00*	13.73*	16.53*	$R_3 = 9.09$
EM 17.60			-	8.00	9.73*	12.53*	$R_4 = 9.36$
IM 25.60				-	1.73	4.53	$R_5 = -9.58$
IS 27.33					-	2.80	$R_6 = 9.76$

* $p < .05$

IC EC EM IM ES IS

หมายเหตุ

- ES หมายถึง กลุ่มผลทดลองที่ใช้อำนาจภายนอกและได้อ่านสารสื่อที่น่ากลัวมาก
- EM หมายถึง กลุ่มผลทดลองที่ใช้อำนาจภายนอกและได้อ่านสารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง
- EC หมายถึง กลุ่มผลทดลองที่ใช้อำนาจภายนอกและได้อ่านสารสื่อที่เป็นกลาง
- IS หมายถึง กลุ่มผลทดลองที่ใช้อำนาจภายในและได้อ่านสารสื่อที่น่ากลัวมาก
- IM หมายถึง กลุ่มผลทดลองที่ใช้อำนาจภายในและได้อ่านสารสื่อที่น่ากลัวปานกลาง
- IC หมายถึง กลุ่มผลทดลองที่ใช้อำนาจภายในและได้อ่านสารสื่อที่เป็นกลาง

ตาราง 8. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนทัศนคติในกลุ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคลที่ใช้อำนาจภายในภายนอกคนและสารสื่อที่นำกลัวในระดับต่างๆ กัน

ลำดับที่ ลำดับกลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ย	I LC 14.6	2 LS 16.2	3 HC 20.4	4 HM 22.4	5 HS 23.2	6 LM 27.8	R
LC 14.6	-	1.6	5.8*	7.8*	8.6*	13.2*	$R_2 = 3.96$
LS 16.2		-	4.2*	6.2*	7.0*	11.6*	$R_3 = 4.48$
HC 20.4			-	2.0	2.8	7.4*	$R_4 = 4.64$
HM 22.4				-	0.8	5.4*	$R_5 = 4.74$
HS 23.2					-	4.6*	$R_6 = 4.82$

* $p < .05$

LC LS HC HM HS LM

หมายเหตุ

HS	หมายถึง	กลุ่มบุคคลทดลองที่มีความวิตกกังวลสูงและได้อ่านสารสื่อที่นำกลัวมาก
HM	หมายถึง	กลุ่มบุคคลทดลองที่มีความวิตกกังวลสูงและได้อ่านสารสื่อที่นำกลัวปานกลาง
HC	หมายถึง	กลุ่มบุคคลทดลองที่มีความวิตกกังวลสูงและได้อ่านสารสื่อที่เป็นกลาง
LS	หมายถึง	กลุ่มบุคคลทดลองที่มีความวิตกกังวลต่ำและได้อ่านสารสื่อที่นำกลัวมาก
LM	หมายถึง	กลุ่มบุคคลทดลองที่มีความวิตกกังวลต่ำและได้อ่านสารสื่อที่นำกลัวปานกลาง
LC	หมายถึง	กลุ่มบุคคลทดลองที่มีความวิตกกังวลต่ำและได้อ่านสารสื่อที่เป็นกลาง

การวิเคราะห์ด้วยวิธีการ t-test (for independent scores)

ตาราง 9. การเปรียบเทียบความวิตกกังวลของผู้ถูกทดลองในกลุ่มที่มีความเชื่อ
ภายในและภายนอกคน

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เชื่ออำนาจภายใน ($\bar{X}_1$) = 22.96

คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เชื่ออำนาจภายนอก ($\bar{X}_2$) = 21.72

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

$$= \frac{22.96 - 21.72}{\sqrt{\frac{19.12}{45} + \frac{11.84}{45}}}$$

$$= 1.52$$

$$(t_{.05, df88} = 2.00 , t_{.10, df88} = 1.67)$$

ตาราง 10. การเปรียบเทียบทัศนคติเชิงเดิมของผู้ถูกทดลองในกลุ่มที่เชื่ออำนาจภายใน
ภายนอกคน

$$\bar{X}_1 = 92.06 , \bar{X}_2 = 89.24$$

$$t = \frac{92.06 - 89.24}{\sqrt{\frac{169.01}{45} + \frac{108.23}{45}}}$$

$$= 1.14$$

$$(t_{.05, df88} = 2.00 , t_{.10, df88} = 1.67)$$